

Mahānārāyaṇōpaniṣhat

[KYV TA 10]

(Parts highlighted in grey originally belong to the Upaniṣhat, but are not chanted nowadays.

This is the index portion short-listing all the mantras in the preceding portion, this was originally chanted when written indexes were not available and the entire Veda was committed to memory only.)

[१०-०-०] [10-0-0]

ॐ सह नाववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै ।

तेजस्वि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ।

ॐ saha nāvavatu । saha nau bhunak'tu ।

saha vīr'yañ' karavāvahai ।

tējas'vi nāvadhī'tamas'tu mā vid'viśhāvahai ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ śhā-n'tiśh' śhā-n'tiśh' śhā-n'tiḥi ॥

[१०-१-१] [10-1-1]

अम्भस्य पारे भुवनस्य मध्ये नाकस्य पृष्ठे महतो महीयान् ।

am'bhas'ya pāre bhuvanasya madhye nākas'ya pṛṣṭhe mahatō mahīyān ।

nākas'ya pṛṣh'thē mahatō mahīyā-ne ।

शुक्रेण ज्योतींषि समनुप्रविष्टः प्रजापतिश्चरति गर्भे , अन्तः ।

śhuk'rēṇaj' jyōtīṅṣhi samanupravishṭaḥ prajāpatiśh'charati garbhē , antaḥ ।

pra jāpatiśh'charati gar'bhē , an'taḥ ।

यस्मिन्निदं सं च वि चैति सर्वं यस्मिन्देवा , अधि विश्वे निषेदुः ।

yas'min' nidagm' sañ' cha vi chaiti sarvañ'

yas'min' devā , adhi viśh've niśhēduḥ ।

तदेव भूतं तदु भव्यमा , इदं तदक्षरं परमे व्योमन् ।

tadēva bhūtan' tadu bhav'yamā , idan' tadak'ṣharē
paramēv' vyōman'ne ।

येनावृतं खं च दिवं महीं च येनादित्यस्तपति तेजसा भ्राजसा च ।

yēnāvṛtan' khañ' cha divam' mahiñ'
cha yēnādityas'tapati tējaśāb' bhrājasā cha ।

यमन्तस्समुद्रे कवयो वयन्ति यदक्षरं परमे प्रजाः ।

yaman'tas'samud'rē kavayō vayan'ti yadak'ṣharē
paramēp' prajā-ḥa ।

यतः प्रसूता जगतः प्रसूती तोयेन जीवान्व्यचसर्ज भूम्याम् ।

ya[ta[fp]]' prasūtā jagata[ta[fp]]' prasūti
tōyēna jivān'vyachasar'ja bhūm'yām ।

यदोषधीभिः पुरुषान्पशूश्च विवेश भूतानि चराचराणि ।

yadoṣhadhībhi[fp]' puruṣhān'paśhūgeśh'cha vivēśha
bhūtāni charācharāṇi ।

अतः परं नान्यदणीयसः हि परात्परं यन्महतो महान्तम् ।

ata[ta[fp]]' pāran' nān'yadaṇīyasagm' hi parāt'parañ'
yan'mahatō mahān'tam'm ।

यदेकमव्यक्तमनन्तरूपं विश्वं पुराणं तमसः परस्तात् ॥ १ ॥

yadēkamav'yaktamanantarūpaṃ viśh'vam' purāṇan'
tama[ma]sa[fp]' paras'tā-te ॥ 1 ॥

[१०-१-२] [10-1-2]

तदेवर्तं तद्दु सत्यमाहुस्तदेव ब्रम्हं परमं कवीनाम् ।

tadēvar'tan' ta**du** sat'ya**mā**hus'tadēvab'
bram'**ha** paramaṅ' ka**vī**nām ।

इष्टापूर्तं बहुधा जातं जायमानं विश्वं बिभर्ति भुवनस्य नाभिः ।

iṣh'tāpūr'tam' ba**h**udhā jātaṅ' jā**ya**mānaṅ'
viśh'vam' bi**b**har'ti bhuv**an**as'ya nā**bhi**ḥi ।

तदेवाग्निस्तद्वायुस्तत्सूर्यस्तद्दु चन्द्रमाः ।

tadēvāg'nis'tad'vāyus'tat'sūr'yas'ta**du** chan'dramāāḥa ।

तदेव शुक्रममृतं तद्वम्ह तदापस्स प्रजापतिः ।

tadēva śhuk'ramamṛtan'
tad'bram'**ha** tadāpas'sap' prajā**pa**tiḥi ।

सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः पुरुषादधि ।

sar'**vē** nimēṣhā jaj'ñire vid'yuta[fp]' puru**ṣ**hāda**dhi** ।

कला मुहूर्ताः काष्ठाश्चाहोरात्राश्च सर्वशः ।

ka**lā** mu**hūr**'tā[hk]'
kāṣh'thāā**śh'** chāhō**rāt'**rā**śh'**cha sar'vaśhaḥa ।

अर्धमासा मासा , ऋतवस्संवत्सरश्च कल्पन्ताम् ।

ar'dhamāsā māsā ,
ṛta**vas'**sam'vat'saraśh'**cha** kal'pan'tām ।

स , आपः प्रदुघे , उभे , इमे , अन्तरिक्षमथो सुवः ।

sa , āpa[fp]' pradughē , ubhē , imē ,

an'tarik'ṣhamathō suvaḥa ।

नैनमूर्ध्वं न तिर्यञ्चं न मध्ये परिजग्रभत् ।

nai^{na}mūrdh'van' na tir'yañ'chan' na madh'yē

parijag'rabhate ।

न तस्येशे कश्चन तस्य नाम महद्यशः ॥ २ ॥

na tas'yēśhē kaśh'chana tas'ya nāma

mahad'yaśhaḥa ॥ 2 ॥

[१०-१-३] [10-1-3]

न संदृशेति तिष्ठति रूपमस्य न चक्षुषा पश्यति कश्चनैनम् ।

na san'dr^{śhē} tiṣṭh'thati rūpamas'ya na chak'ṣhuṣhā

paśh'yati kaśh'chanainam'm ।

हृदा मनीषा मनसाऽभिक्लृप्तो य , एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति ।

hṛdā manīṣhā manasā (a)bhiklp'tō ya ,

ēnam' viduramṛtās'tē bhavan'ti ।

अद्भ्यस्संभूतो हिरण्यगर्भ , इत्यष्टौ ।

ad'bhyas'sam^{bhūtō} hiraṇ'yagar'bha , it'yash'tau ।

एष हि देवः प्रदिशोऽनु सर्वाः पूर्वा हि जातस्स , उ गर्भे , अन्तः ।

ēṣha hi dēva[fp]' pradiśhō (a)nu sar'vā[fp]' pūr'vō hi

jātas'sa , u gar'bhē , an'taḥa ।

स विजायमानस्स जनिष्यमाणः प्रत्यङ्मुखोऽस्तिष्ठति विश्वतोमुखः ।

sa vijāyamaṇas'sa janiṣh'yamāṇa[fp]'

prat'yaṇ'mukhāās'tiṣh'thati viṣh'vatōmukhaḥa ।

विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखो विश्वतोहस्त , उत विश्वतस्यात् ।

viṣh'vataśh'chak'ṣhuruṭa viṣh'vatōmukhō

viṣh'vatōhas'ta , uta viṣh'vatas'pā-te ।

सं बाहुभ्यां नमति सं पतत्रैर्द्यावापृथिवी जनयन्देव , एकः ।

sam' bāhubh'yān' namati sam'

patat'rair'dyāvāpṛthivī janayan'dēva , ēkaḥa ।

वेनस्तत्पश्यन्विश्वा भुवनानि विद्वान्-यत्र विश्वं भवत्येकनीळम् ।

vēnas'tat'paśh'yan'viṣh'vā bhuvanāni vid'vā-ne

yat'ra viṣh'vam' bhavat'yēkanīlam ।

यस्मिन्निदग्ं सं च वि चैकग्ं स , ओतः प्रोतश्च विभुः प्रजासु ।

yas'min'nidagm' sañ' cha vi chaikagm' sa ,

ōta[fp]' prōtaśh'cha vibhu[fp]' prajāsu ।

प्र तद्वैचे , अमृतं नु विद्वान्गन्धर्वो नाम निहितं गुहासु ॥ ३ ॥

pra tad'vōchē , amṛtan' nu vid'vān'gan'dhar'vō

nāma nihitān' guhāsu ॥ 3 ॥

[१०-१-४] [10-1-4]

त्रीणि पदा निहिता गुहासु यस्तद्वेद सवितुः पिता संत ।

trīṇi padā nihitā guhāsu yas'tad'veda

savitu[fp]' pitā saṭe ।

स नो बन्धुर्जनिता स विधाता धामानि वेद भुवनानि विश्वा ।

sa nō ban'dhur'janitā sa vidhātā

dhāmāni vēda bhuvanāni viśh'vā |

यत्र देवा , अमृतमानशानास्तृतीये धामान्यभ्यैरयन्त ।

yat'ra dēvā , amṛtamānaśhānās'tṛtīyē

dhāmān'yabh'yairayan'ta |

परि द्यावापृथिवी यन्ति सद्यः परि लोकान्परि दिशः परि सुवः ।

parid' dyāvāpṛthivī yan'ti sad'ya[fp]'

pari lōkān'pari diśha[fp]' pari suvaḥa |

ऋतस्य तन्तुं विततं विचृत्य तदपश्यत्तदभवत्प्रजासु ।

ṛtas'ya tan'tum' vitatam'

vichṛt'ya tadasaśh'yat'tadabhavat'prajāsu |

परीत्य लोकान्परीत्य भूतानि परीत्य सर्वाः प्रदिशो दिशश्च ।

parīt'ya lōkān'parīt'ya bhūtāni parīt'ya sar'vā[fp]'

pradiśhō diśhaśh' cha |

प्रजापतिः प्रथमजा , ऋतस्यात्मनाऽऽत्मानमभिसंबभूव ।

prajāpati[fp]' prathamajā , ṛtas'yāt'manā

(ā)t'mānabhisam'babhūva |

सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् ।

sadasas'patimad'bhutam'

priyamin'dras'ya kām'yam'm |

सनिं मेधामयासिषम् ।

sa**nim'** mēdhā**ma**yāsiṣham ।

उदीप्यस्व जातवेदोऽघ्नन्निरृहतिं मम ॥ ४ ॥

ud'dī**ip'** yas'va

jātavēdō (a)pagh'nan'nir'**r'tim'** ma**ma** ॥ 4 ॥

[१०-१-५] [10-1-5]

पशूश्च मह्यमावह जीवनं च दिशौ दिश ।

paśhūgeśh'**cha** mah'yamā**va**ha jī**va**nañ'

cha di**śhō** diśha ।

मा नो हिंसीजातवेदो गामश्वं पुरुषं जगत् ।

mā **nō** higm'sij'jātavēdō gāmaśh'**vam'**

pu**ru**ṣhañ' ja**ga**te ।

अबिभ्रदग्ना , आगहि श्रिया मा परिपातय ।

a**bibh'** radag'na , āga**hi**śh' śhriyā mā pa**ri**pātaya ।

पुरुषस्य विद्म सहस्राक्षस्य महादेवस्य धीमहि ।

pu**ru**ṣhas'ya vid'ma sahas'**rāk'**ṣhas'**ya**

mahā**dē**vas'**ya** dhīmahi ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ।

tan'**nō** rud'ra[fp]' pra**chō**dayā**ā**te ।

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि ।

tat'pu**ru**ṣhāya vid'ma**hē** mahā**dē**vāya dhīmahi ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ।

tan'nō rud'ra[fp]' prachōdayāāte ।

तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि ।

tat'puruṣhāya vid'mahē vak'ratuṇ'ḍāya dhīmahi ।

तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ।

tan'nō dan'ti[fp]' prachōdayāāte ।

तत्पुरुषाय विद्महे चक्रतुण्डाय धीमहि ॥ ५ ॥

tat'puruṣhāya vid'mahē chak'ratuṇ'ḍāya dhīmahi ॥ 5 ॥

[१०-१-६] [10-1-6]

तन्नो नन्दिः प्रचोदयात् ।

tan'nō nan'di[fp]' prachōdayāāte ।

तत्पुरुषाय विद्महे महासेनाय धीमहि ।

tat'puruṣhāya vid'mahē mahāsēnāya dhīmahi ।

तन्नष्णमुखः प्रचोदयात् ।

tan'nash'ṣhaṇ'mukha[fp]' prachōdayāāte ।

तत्पुरुषाय विद्महे सुवर्णपक्षाय धीमहि ।

tat'puruṣhāya vid'mahē suvar'ṇapak'ṣhāya dhīmahi ।

तन्नो गरुडः प्रचोदयात् ।

tan'nō garuḍa[fp]' prachōdayāāte ।

वेदात्मनाय विद्महे हिरण्यगर्भाय धीमहि ।

vēdāt'manāya vid'mahē hiraṇ'ya gar'bhāya dhīmahī ।

तन्नो ब्रम्ह प्रचोदयात् ।

tan'nō'ob' bram'hap' prachōdayāāte ।

नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि ।

nārāyaṇāya vid'mahē vāsudēvāya dhīmahī ।

तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् ।

tan'nō viṣh'ṇu[fp]' prachōdayāāte ।

वज्रनखाय विद्महे तीक्ष्णदृष्टाय धीमहि ॥ ६ ॥

vaj'ranakhāya vid'mahē

tīk'ṣhṇa dag'geṣh'trāya dhīmahī ॥ 6 ॥

[१०-१-७] [10-1-7]

तन्नो नारसिंहः प्रचोदयात् ।

tan'nō nārasigṃ'ha[fp]' prachōdayāāte ।

भास्कराय विद्महे महद्युतिकराय धीमहि ।

bhās'karāya vid'mahē mahad'yutikaṛāya dhīmahī ।

तन्नो , आदित्यः प्रचोदयात् ।

tan'nō , ādit'ya[fp]' prachōdayāāte ।

वैश्वानराय विद्महे लालीलाय धीमहि ।

v aiśh'vānarāya vid'mahē lālīlāya dhīmahī ।

तन्नो , अग्निः प्रचोदयात् ।

tan'nō , ag'ni[fp]' prachōdayāte ।

कात्यायनाय विद्महे कन्यकुमारि धीमहि ।

kāt'yāyanāya vid'mahē kan'yakumāri dhīmahi ।

तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात् ।

tan'nō dur'gi[fp]' prachōdayāte ।

सहस्रपरमा देवी शतमूला शताङ्कुरा ।

sahas'raparamā dēvī śhatamūlā śhatāṅkurā ।

सर्वं हरतु मे पापं दूर्वा दुस्स्वप्ननाशिनी ।

sar'vagm' haratu mē pāpan' dūr'vā
dus'svap'nāśhanī ।

काण्डात्काण्डात्प्ररोहन्ती परुषःपरुषः परि ॥ ७ ॥

kāṇḍātkāṇḍātp'rarōhan'tī

paruṣha[fp]'paruṣha[fp]' pari ॥ 7 ॥

[१०-१-८] [10-1-8]

एवा नो दूर्वे प्रतनु सहस्रेण शतेन च ।

ēvā nō dūr'vep' pratānu sahas'rēṇa śhatēna cha ।

या शतेन प्रतनोषि सहस्रेण विरोहसि ।

yā śhatēnap' pratānoṣhi sahas'rēṇa virōhasi ।

तस्यास्ते देवीष्टके विधेम हविषा वयम् ।

tas'yāās'tē dēvīṣh'takē vidhēma haviṣhā vayam ।

अश्वक्रान्ते रथक्रान्ते विष्णुक्रान्ते वसुन्धरा ।

aśh'vak'rān'tē rathak'rān'tē

viṣh'ṇuk'rān'tē vasun'dharā ।

शिरसा धारयिष्यामि रक्षस्व मां पदेपदे ।

śhiraśā dhārayiṣh'yāmi rak'shas'va māām' padēpadē ।

भूमिर्धेनुर्धरणी लौकधारिणी ।

bhūmir'dhēnur'dharaṇī lōkadhāriṇī ।

उद्धृताऽसि वराहेण कृष्णेन शतबाहुना ।

ud'dhṛtā (a)si varāhēṇa kṛṣh'ṇēna śhatabāhunā ।

मृत्तिके हन मे पापं यन्मया दुष्कृतं कृतम् ।

mṛt'tikē hana mē pāpañ' yan'mayā duṣh'kṛtañ' kṛtam ।

मृत्तिके ब्रह्मदत्ताऽऽसि काश्यपेनाभिमन्त्रिता ।

mṛt'tikēēb' bram'hadat'tā (ā)si

kāsh'yapēnābhi man'tritā ।

मृत्तिके देहि मे पुष्टिं त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितम् ॥ ८ ॥

mṛt'tikē dēhi mē

puṣh'tin' tvayi sar'vam' pratīṣh'thitam ॥ 8 ॥

[१०-१-९] [10-1-9]

मृत्तिके॑ प्रतिष्ठिते सर्वं तन्मे निर्णुद मृत्तिके ।

mṛt'tikē'ēp' pratīṣṭh'thītē

sar'van' tan'mē nir'ṇuda mṛt'tikē ।

तया हतेन पापेन गच्छामि परमां गतिम् ।

tayā hatēna pāpēna gat'chhāmi paramān' gatim ।

यत् , इन्द्र भयामहे ततो नो , अभयं कृधि ।

ya'ta , in'dra bhayāmahē tatō nō , abhayañ' kṛdhi ।

मघवञ्छुग्धि तव तन्न , ऊतये विद्विषो विमृधो जहि ।

maghavañ'chhag'dhi tava tan'na ,

ūtayē vid'viṣhō vimṛdhō jahi ।

स्वस्तिदा विशस्पतिर्वृत्रहा विमृधो वशी ।

svas'tidā viśhas'patir'vṛt'rahā vimṛdhō vaśhī ।

वृषेन्द्रः पुर , एतु नस्स्वस्तिदा , अभयंकरः ।

vṛṣhēn'dra[fp]' pura , ētu nas'svas'tidā ,

abhayañ'karaḥa ।

स्वस्ति न , इन्द्रो वृद्धश्रवास्स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

svas'ti na , in'drō vṛd'dhaśh'ravās'svas'ti na[fp]'

pūṣhā viśh'va'vēdā-ḥa ।

स्वस्ति नस्ताक्ष्यो , अरिष्टनेमिस्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

svas'ti nas'tārk'shyō ,

a^{riṣh}'ṭanēmis'svas'ti nō bṛhas'pa^{tir}'dadhātu ।

आपान्तमन्युस्तृपलप्रभर्मा धुनिश्शमीवाञ्छरुमा९ , ऋजीषी ।

āpā^{an}'taman'yus'tṛpa^{lap}'rabhar'mā

dhu^{niśh}'śhi^{mī}vāñ'chharu^{māgm}' , ṛjī^{ṣhī} ।

सोमो विश्वान्यतसा वनानि नार्वागिन्द्रं प्रतिमानानि देभुः ॥ ९ ॥

sō^{mō} viśh'vā^{an}'yatasā vanāⁿⁱ nār'vāgin'^{dram}'

pra^{ti}mā^{nā}ni dēbhuhu ॥ 9 ॥

[१०-१-१०] [10-1-10]

ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीमतस्सुरुचो वेन , आवः ।

bram'^{ha} jaj'ñā^{nam}' pra^{tha}mam'

puras'tād'vi ^{sī}matas'suru^{chō} vēna , ā^{va}ḥa ।

स बुधिया , उपमा , अस्य विष्ठास्सतश्च योनिमसतश्च विवः ।

sa budh'^{niyā}' , upamā , as'ya viśh'ṭhās'sataśh'^{cha}

yōⁿⁱmasataśh'^{cha} vi^{va}ḥa ।

स्योना पृथिवि भवा नृक्षरा निवेशनी ।

syōnā pṛ^{thi}vi bhavā nṛk'^{ṣha}rā ni^{vē}śhanī ।

यच्छा नशर्म सप्रथाः ।

yat'^{chhā} naśh'^{śhar}'ma sap'rathā^āḥa ।

गन्धद्वारां दुराधर्षा नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।

gan'dhad'vārān' durādhar'ṣhān'

nit'yapuṣh'tān' karīṣhiṇīm ।

ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपहृये श्रियम् ।

īsh'varīgm' sar'vabhūtānān'

tāmihōpah'vayēsh' śhriyam ।

श्रीर्मे भजतु ।

śhriīr'mē bhajatu ।

अलक्ष्मीर्मे नश्यतु ।

alak'ṣhmīīr'mē naśh'yatu ।

विष्णुमुखा वै देवाश्छन्दोभिरिमाँल्लोकाननपज्यमभ्यजयन् ।

viṣh'ṇumukhā vai devāsh'chhan'dōbhirimāñl'

lōkānanapajay'yamabh'yajayan'ne ।

महाꣳ, इन्द्रो वज्रबाहुः षोडशी शर्म यच्छतु ॥ १० ॥

mahāgm', in'drō vaj'rabāhuṣh'

śhōḍaśhī śhar'ma yat'chhatu ॥ 10 ॥

[१०-१-११] [10-1-11]

स्वस्ति नो मघवा करोतु हन्तु पाप्मानं योऽस्मान्द्वेष्टि ।

svas'ti nō maghavā karōtu han'tu pāp'mānañ'

yō (a)s'mān'dvēsh'ti ।

सोमानु॒ स्व॒रणं कृणु॑हि ब्र॒ह्म॒णस्प॑ते ।

sōmānag'ges' svaraṇaṅ' kṛṇuhib' bram'haṇas'patē ।

क॒क्षी॒व॒न्तं॒ य , औ॒ शि॒जम् ।

kak'ṣhīvan'taṅ' ya , auśhijam ।

शरी॑रं॒ यज्ञ॑श॒मलं॒ कु॒सीदं॒ तस्मि॑न्त्सीद॒तु योऽस्मान्द्वेष्टि॑ ।

śharīraṅ' yaj'ñaśhamalaṅ' kusīdan'

tas'min'n'tsīdatu yō (a)s'mān'dvēṣh'ti ।

च॒रणं॒ प॒वित्रं॒ वि॒त॒तं॒ पु॒रा॒णं॒ येन॑ पू॒तस्तर॑ति दु॒ष्कृ॒तानि॑ ।

charaṇam' pavit'raṅ' vitatam'

purāṇaṅ' yēna pūtas'tarati duṣh'kr'tāni ।

तेन॑ प॒वित्रेण॑ शु॒द्धेन॑ पू॒ता , अ॒ति पा॒प्मान॑म॒रातिं॑ तरेम ।

tēna pavit'rēṇa śhud'dhēna pūtā ,

ati pāp'mānamarātin' tarēma ।

स॒जोषा॑ , इन्द्र॒ स॒ग॒णो म॒रुद्भिः॑ सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान् ।

sajōṣhā , in'dra saganō marud'bhis' sōmam'

piba vṛt'rahaṅ'chhūra vid'vā-ne ।

ज॒हि श॒त्रु॒रप॑ मृ॒धौ नु॒दस्वा॒थाभ॑यं कृणुहि वि॒श्वतो॑ नः ।

jahi śhat'rūgm'rapa mṛdhō

nudas'vāthābhayaṅ' kṛṇuhi viśh'vatō naḥa ।

सुमित्रा न , आप , ओषधयस्सन्तु दुर्मित्रास्तस्मै

भूयासुर्याऽस्मान्द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः ।

sumit'rā na , āpa , oṣhadhayas'san'tu

dur'mit'rās'tas'mai bhūyāsur'yō (a)s'mān'

dvēṣh'ti yañ' cha vayan' dviṣh'maḥa ।

आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न , ऊर्जे दधातन ॥ ११ ॥

āpō hiṣh' ṣhthā ma'yōbhuvastā na ,

ūr'jē dadhātana ॥ 11 ॥

[१०-१-१२] [10-1-12]

महे रणाय चक्षसे ।

mahē raṇāya chak'ṣhasē ।

यो वशिषवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः ।

yō vaśh' śhiva'tamō rasas'tas'ya bhājayatēha naḥa ।

उशतीरिव मातरः ।

uśhatīriva mā'taraḥa ।

तस्मा , अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ ।

tas'mā , araṇ' gamāma vō yas'yak' kṣhaya'ya jin'vatha ।

आपो जनयथा च नः ।

āpō janayathā cha naḥa ।

हिरण्यशृङ्गं वरुणं प्रपद्ये तीर्थं मे देहि याचितः ।

hi^{raṇ}'yaśhr̥ṇ'gam' va^{ru}ṇam' prapad'yē
tīr'tham' mē dēhi yāchitaḥa ।

यन्मया भुक्तमसाधूनां पापेभ्यश्च प्रतिग्रहः ।

yan'mayā bhuk'tamasādhūnām'
pāpēbh'yaśh'chap' pratig'rahaḥa ।

यन्मे मनसा वाचा कर्मणा वा दुष्कृतं कृतम् ।

yan'mē manasā vāchā kar'maṇā vā duṣh'kṛtaṇ' kṛtam ।

तन्न , इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिस्सविता च पुनन्तु पुनःपुनः ।

tan'na , in'drō varuṇō bṛhas'patī'savitā
cha punan'tu pu^{na}[fp]'punaḥa ।

नमोऽग्नयेऽप्सुमते नम , इन्द्राय नमो

वरुणाय नमो वारुण्यै नमोऽद्भ्यः ॥ १२ ॥

namō (a)g'nayē (a)p'sumatē nama ,

in'drāya namō varuṇāya namō

vāruṇ'yai namō (a)d'bhyaḥa ॥ 12 ॥

[१०-१-१३] [10-1-13]

यदपां क्रूरं यदमेध्यं यदशान्तं तदपगच्छतात् ।

yadapāṇ'krūraṇ' yadamedh'yañ'

yadaśhān'tan' tadapagat'chhatā-te ।

अत्याशनादतीपानाद्यच्च , उग्रात्प्रतिग्रहात् ।

at'yāshānādatīpānād'yat'cha , ug'rāt'pratig'rahāāte ।

तन्नो वरुणो राजा पाणिना ह्यवमर्शतु ।

tan'nō varuṇō rājā pāṇināāh' hyavamar'shatu ।

सोऽहमपापो विरजो निर्मुक्तो मुक्तकिल्बिषः ।

sō (a)hama pāpō virajō nir'muk'tō muk'takil'biṣhaḥa ।

नाकस्य पृष्ठमारुह्य गच्छेद्ब्रह्म सलोकताम् ।

nākas'ya pṛṣh'thamāruh'ya
gat'chhēd'bram'ha salōkatām ।

यश्चाप्सु वरुणस्स पुनात्वघमर्षणः ।

yaśh'chāp'su varuṇas'sa punāt'vaghamar'shaṇaḥa ।

इमं मै गङ्गे यमुने सरस्वति शुतुद्रि स्तोमं सचता परुष्णिग्या ।

imam' mē gaṅgē yamunē saras'vati śhutud'ris'
stōmagm' sachatā paruṣh'ṇiyā ।

असिक्रिया मरुद्वधे वितस्तयाऽऽर्जीकीये शृणुह्या सुषोमया ।

asik'niyā marud'vṛdhē vitas'tayā (ār'jīkiyē
śhrṇuh'yā suṣhōmayā ।

ऋतं च सत्यं चाभीद्घात्तपसोऽध्यजायत ।

ṛtañ' cha sat'yañ' chābhīd'ghāt'tapasō (a)dh'yajāyata ।

ततो रात्रिरजायत ततः समुद्रो , अर्णवः ॥ १३ ॥

tatō rāt'rīrajāyata tatas' samud'rō , ar'ṇavaḥa ॥ 13 ॥

[१०-१-१४] [10-1-14]

समुद्रादर्णवादि संवत्सरो , अजायत ।

samud'rādar'ṇavādadhi sam'vat'sarō , ajāyata ।

अहोरात्राणि विदधद्विश्वस्य मिषतो वशी ।

ahōrāt'rāṇi vidadhad'viśh'vas'ya miṣhatō vaśhī ।

सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथापूर्वमकल्पयत् ।

sūr'yāchan'dramasau dhātā yathāpūrvamakal'payate ।

दिवं च पृथिवीं चान्तरिक्षमथो सुवः ।

divañ' cha pṛthiviñ' chān'tarik'ṣhamathō suvaḥa ।

यत्पृथिव्याः रजस्स्वमान्तरिक्षे विरोदसी ।

yat'pṛthiv'yāgm' rajas'svamān'tarik'ṣhē virodasī ।

इमास्तदापो वरुणः पुनात्वघमर्षणः ।

imāges'tadāpō varuṇa[fp]' punāt'vaghamar'ṣhaṇaḥa ।

पुनन्तु वसवः पुनातु वरुणः पुनात्वघमर्षणः ।

punan'tu vasava[fp]' punātu varuṇa[fp]'

punāt'vaghamar'ṣhaṇaḥa ।

एष भूतस्य मध्ये भुवनस्य गोप्ता ।

ēsha bhūtas'ya madh'yē bhuvanasya gōp'tā ।

एष पुण्यकृतां लोकानेष मृत्योर्हिरण्मयम् ।

ēsha puṇ'yakṛtām' lōkānēsha mṛtyōr'hiraṇ'mayam'm ।

द्यावापृथिव्योर्हिरण्यमसृष्टं सुवः ॥ १४ ॥

dyāvāpr̥thiv'yōr'hiṛaṇ'yama^yagm'

sag'geśh'ri^tagm' su^vaḥa ॥ 14 ॥

[१०-१-१५] [10-1-15]

स नस्सुवस्सशिशधि ।

sa nas'suvas'sagm'śhiśhādhi ।

आर्द्रं ज्वलति ज्योतिरहमस्मि ।

ār'drañ' jvalatijyōtirahamas'mi ।

ज्योतिर्ज्वलति ब्रम्हाहमस्मि ।

jyōtir'jvalatibram'hāhamas'mi ।

यौऽहमस्मि ब्रम्हाहमस्मि ।

yō (a)hamas'mib' bram'hāhamas'mi ।

अहमस्मि ब्रम्हाहमस्मि ।

ahamas'mib' bram'hāhamas'mi ।

अहमेवाहं मां जुहोमि स्वाहा ।

ahamēvāham' māñ' juhōmis' svāhā ।

अकार्यकार्यवकीर्णी स्तेनो भ्रूणहा गुरुतल्पगः ।

akār'yakār'yavakīr'ṇīs' stēnōb' bhrūṇahā

gurutal'pagaḥa ।

वरुणोऽपामघमर्षणस्तस्मात्पापात्प्रमुच्यते ।

varuṇō (a)pāmaghamar'ṣhaṇas'
tas'māāt'pāpāt'pramuch'yatē ।

रजोभूमिस्त्व माꣳ रोदयस्व प्रवदन्ति धीराः ।

rajōbhūmis'tva māgm' rōdayas'vap'
pravadan'ti dhīrāāḥa ।

आक्रान्त्समुद्रः प्रथमे विधर्मञ्जनयन्त्रजा भुवनस्य राजा ।

āk'rāān'tsamud'ra[fp]' prathamē
vidhar'mañ'janayan'prajā bhuvanas'ya rājāā ।

वृषा पवित्रे , अधि सानो , अव्ये बृहत्सोमो वावृधे सुवान , इन्दुः ॥ १५ ॥

vṛṣhā pavit'rē , adhi sānō , av'yē bṛhat'sōmō
vāvṛdhē suvāna , in'duḥu ॥ 15 ॥

पुरस्ताद्यशो निहितं गुहासु मम चक्रतुण्डाय

धीमहि तीक्ष्णदृष्टाय धीमहि परि प्रतिष्ठितं देभुर्यच्छतु

दधातनाञ्चोऽर्णवस्सुवो राजैकं च ॥ १ ॥

puras'tād'yaśhō nihitañ' guhāsu mama

chak'ratuṇ'dāya dhīmahi tīk'ṣhadag'geṣh'trāya

dhīmahi parip' pratiṣh'thitan'

dēbhur'yat'chhatu dadhātanād'bhyō

(a)r'ṇavas'suvō rājaikañ' cha ॥ 1 ॥

रुद्रो रुद्रश्च दन्तिश्च नन्दिः षण्मुख , एव च ।

rud'rō rud'raśh'cha dan'tiśh'cha nan'diśh'
ṣhaṇ'mukha , ēva cha ।

गरुडो ब्रम्ह विष्णुश्च नारसिंहस्तथैव च ।

garuḍōb' bram'ha viṣh'ṇuśh'cha
nārasigm'has'tathai va cha ।

आदित्योऽग्निश्च दुर्गिश्च क्रमेण द्वादशाम्भसि ॥

ādityō (a)g'niśh'cha dur'giśh'chak' kramēṇad'
dvādaśhām'bhasi ॥

म म व च म सु वे ना व भा वै कात्यायनाय ॥

ma ma va cha ma su vē nā va bhā vai kāt'yāyanāya ॥

[१०-२-१] [10-2-1]

जातवेदसे सुनवाम सोममरातीयतो निदहाति वेदः ।

jāta vē dasē sunavāma sōmamarātiyatō nida hāti vē da ḥa ।

स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा नवेव सिन्धुं दुरिताऽत्यग्निः ।

sa na[fp]' par'ṣhadati dur'gāṇi viśh'vā
nāvēva sin'dhun' duritā (a)t'yag'nihi ।

तामग्निवर्णा तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु जुष्टाम् ।

tāmag'ni var'ṇān' tapasāj' jvalan'tim'
vairōchanīn' kar'maphalēṣhu juṣh'tām ।

दुर्गा देवीꣳ शरणमहं प्रपद्ये सुतरसि तरसे नमः ।

dur'gān' dēvīgm' śharanamaham' prapadyē
sutarasi tarasē namaha ।

अग्ने त्वं पारया नव्यौ , अस्मान्त्स्वस्तिभिरति दुर्गाणि विश्वा ।

ag'nēt' tvam' pārayā nav'yō ,
as'mānt'svas'tibhiraṭi dur'gāṇi viśh'vā ।

पूश्च पृथ्वी बहुला न , उर्वी भवा तोकाय तनयाय शंयोः ।

pūśh'cha pṛth'vī bahulā na , ur'vī bhavā
tōkāya tanayāya śhañ'yō-ḥo ।

विश्वानि नो दुर्गहा जातवेदस्सिन्धुं न नावा दुरिताऽतिपर्षि ।

viśh'vāni nō dur'gahā jātavēdas'sin'dhun'
na nāvā duritā (a)ṭipar'ṣhi ।

अग्ने , अत्रिवन्मनसा गृणानोऽस्माकं बोध्यविता तनूनाम् ।

ag'nē , at'rivan'manasā grṇānō (a)s'mākam'
bōdh'yavitā tanūnām ।

पृतनाजितꣳ सहमानमुग्रमग्निꣳ हुवेम परमात्सधस्थात् ।

pṛtanājitaḥ sahamānamugramagniḥ huveṃ paramātsadhas'thāte ।
pṛtanājitaḥ sahamānamugramag'nigm'
huvēma paramāt'sadhas'thāte ।

स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा क्षामद्देवो , अतिदुरिताऽत्यग्निः ।

sa na[fp]' par'ṣhadati dur'gāṇi viśh'vāk'
kṣhāmad'dēvō , atiduritā (a)'yag'niḥ ।

प्रलोषि कमीड्यौ , अध्वरेषु सनाच्च होता नव्यश्च सत्सि ।

prat'nō^{shi} kamīḍ'yō ,

adh'varē^{shu} sanāt'cha hōtā nav'ya^{śh'}cha sat'si ।

स्वां चाग्ने तनुवं पिप्रयस्वास्मभ्यं च सौभगमायजस्व ।

svāñ' chā^{āg'}nē tanu^{vam'} pip'rayas'vās'mabh'yañ'

cha sau^{bha}gamā^{yaj}as'va ।

गोभिर्जुष्टमयुजो निषिक्तं तवेन्द्र विष्णोरनुसंचरेम ।

gōbhir'juṣh'ta^{mayu}jō ni^{śhik'}tan'

tavē^{ēn'}dra viṣh'ṇō^{ra}nu^{sañ'}charēma ।

नाकस्य पृष्ठमभि संवसानो वैष्णवीं लोक , इह मादयन्ताम् ॥ १६ ॥

nā^{kas'}ya pṛ^{ṣh'}ṭha^{ma}bhi sa^{m'}va^{sā}nō

vaish'^{ṇa}vīm' lōka , iha mā^{dayan'}tām ॥ 16 ॥

दुरिताऽत्यग्निश्चत्वारि च ॥ २ ॥

duri^{tā} (a)t'yag'ni^{śh'}chat'vā^{ri} cha ॥ 2 ॥

[१०-३-१] [10-3-1]

भूरन्नमग्रयै पृथिव्यै स्वाहा भुवोऽन्नं वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा

सुवरन्नमादित्याय दिवे स्वाहा

bhūran'^{na}mag'na^{yē} pṛ^{thiv'}yais' svāhā

bhuvō (a)n'^{nam'} vāyavē (a)n'ta^{rik'}śhāyas'

svāhā su^{va}ran'^{na}mā^{dit'}yā^{ya} di^{vēs'} svāhā

भूर्भुवस्सुवरन्नं चन्द्रमसे दिग्भ्यस्स्वाहा नमो देवेभ्यस्स्वधा
 पितृभ्यो भूर्भुवस्सुवरन्नमोम् ॥ १७ ॥ ॥ ३ ॥
 bhūr'bhuvas'suvaran'nañ'
 chan'dramasē dig'bhyas'svāhā namō
 dēvēbh'yas'svadhā pitrbh'yō
 bhūr'bhuvas'suvaran'namōm ॥ 17 ॥ ॥ 3 ॥

[१०-४-१] [10-4-1]

भूरग्नये पृथिव्यै स्वाहा भुवो वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा सुवरादित्याय दिवे
 स्वाहा भूर्भुवस्सुवश्चन्द्रमसे दिग्भ्यस्स्वाहा नमो देवेभ्यस्स्वधा
 पितृभ्यो भूर्भुवस्सुवरन्न , ओम् ॥ १८ ॥ ॥ ४ ॥

bhūrag'nayē pṛthiv'yais' svāhā bhuvō
 vāyavē (an'tarik'ṣhāyas' svāhā
 suvarādit'yāya divēs' svāhā
 bhūr'bhuvas'suvaśh'chan'dramasē
 dig'bhyas'svāhā namō
 dēvēbh'yas'svadhā pitrbh'yō
 bhūr'bhuvas'suvarag'na , om ॥ 18 ॥ ॥ 4 ॥

[१०-५-१] [10-5-1]

भूरग्नये च पृथिव्यै च महते च स्वाहा भुवो वायवे चान्तरिक्षाय च महते
 च स्वाहा सुवरादित्याय च दिवे च महते च स्वाहा

bhūrag'nayē cha pṛthiv'yai cha mahatē chas'
 svāhā bhuvō vāyavē chān'tarik'ṣhāya cha
 mahatē chas' svāhā suvarādit'yāya cha divē
 cha mahatē chas' svāhā

भूर्भुवस्सुवश्चन्द्रमसे च नक्षत्रेभ्यश्च दिग्भ्यश्च महते च स्वाहा नमो
देवेभ्यस्स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुवर्महरोम् ॥ १९ ॥ ॥ ५ ॥
bhūr'bhuvas' suvaśh'chan'dramasē cha
nak'shat'rēbh'yaśh'cha dig'bhyaśh'cha mahatē
chas' svāhā namō dēvēbh'yas'svadhā pitrbh'yō
bhūr'bhuvas'suvar'maharōm ॥ 19 ॥ ॥ 5 ॥

[१०-६-१] [10-6-1]

पाहि नो , अग्ने , एनसे स्वाहा ।

pāhi nō , ag'na , ēnasēs' svāhā ।

पाहि नो विश्ववेदसे स्वाहा ।

pāhi nō viśh'vavēdasēs' svāhā ।

यज्ञं पाहि विभावसो स्वाहा ।

yaj'ñam' pāhi vibhāvasōs' svāhā ।

सर्वं पाहि शतक्रतो स्वाहा ॥ २० ॥ ॥ ६ ॥

sar'vam' pāhi śhatak'ratōs' svāhā ॥ 20 ॥ ॥ 6 ॥

[१०-७-१] [10-7-1]

पाहि नो , अग्ने , एकया ।

pāhi nō , ag'na , ēkayā ।

पाह्युत द्वितीयया ।

pāh'yutad' dviṭiyayā ।

पाह्यूर्जं तृतीयया ।

pāh'yūr'jan' tṛtiyayā ।

पाहि गीर्भिश्चतसृभिर्वसो स्वाहा ॥ २१ ॥ ७ ॥

pāhi gīr'bhiśh'chataśr'bhīr'vasōs' svāhā ॥ 21 ॥ ७ ॥

[१०-८-१] [10-8-1]

यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपश्छन्दोभ्यश्चन्द्राऽस्याविवेश ।

yaśh'chhan'dasāmṛṣhabhō viśh'varūpaśh'

chhan'dōōbh'yaśh'chan'dāges'yāvivēśha ।

सचाश्शिक्यः पुरोवाचौपनिषदिन्द्रो ज्येष्ठ, इन्द्रियाय, ऋषिभ्यो नमो

देवेभ्यस्स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुवश्छन्द, ओम् ॥ २२ ॥ ८ ॥

sachāgm'śhik'ya[fp]' purōvāchōpaniśhadin'drōj'

gyēṣh'tha, in'driyāya, ṛśhibh'yō namō

dēvēbh'yas'svadhā pitṛbh'yō

bhūr'bhuvas'suvaśh'chhan'da, om ॥ 22 ॥ 8 ॥

[१०-९-१] [10-9-1]

नमो ब्रम्हणे धारणं मे, अस्त्वनिराकरणं धारयिता भूयासं

कर्णयोश्श्रुतं मा च्योद्वं ममामुष्य, ओम् ॥ २३ ॥ ९ ॥

namōb' bram'haṇē dhāraṇam' mē,

as'tvanirākaraṇan' dhārayitā bhūyāsan'

kar'ṇayōśh'śhṛutam' māch' chyōōdh'vam'

mamāmuṣh'ya, om ॥ 23 ॥ 9 ॥

[१०-१०-१] [10-10-1]

ऋतं तपस्सत्त्यं तपश्श्रुतं तपश्शान्तं तपो दमस्तपश्शमस्तपो दानं तपो
यज्ञं तपो भूर्भुवस्सुवर्ब्रम्हैतदुपास्यैतत्तपः ॥ २४ ॥ ॥ १० ॥

r̥tan' tapas'sat'tyan' tapash'shru tan' tapash'shān'tan'
tapō damas'tapash'shamas'tapō dānan'
tapō yaj'ñan' tapō bhūr'bhuvas'suvar'
bram'haitadupāās'yaitat'tapaḥa ॥ 24 ॥ ॥ 10 ॥

[१०-११-१] [10-11-1]

यथा वृक्षस्य संपुष्पितस्य दूराद्गन्धो वात्येवं पुण्यस्य कर्मणो दूराद्गन्धो वाति
यथाऽसिधारं कर्तेऽवहितामवक्रमे यद्युवे युवे हवा विह्वयिष्यामि
कर्तं पतिष्यामीत्येवममृतादात्मानं जुगुप्सेत् ॥ २५ ॥ ॥ ११ ॥

ya thā vṛk'shas'ya sam'puṣh'pitas'ya dūrād'gan'dhō
vāāt'yēvam' puṇ'yas'ya kar'maṇō
dūrād'gan'dhō vāti ya thā (a)sidhārān'
kar'tē (a)va hitā mavak'rāmē yad'yuvē yuvē
ha vā vih'va yish'yāmi kar'tam'
patiṣh'yāmīt'yēvama mṛtādāt'mānañ'
jugup'sēēte ॥ 25 ॥ ॥ 11 ॥

[१०-१२-१] [10-12-1]

अणोरणीयान्महतो महीयानात्मा गुहायां निहितोऽस्य जन्तोः ।

aṇōraṇīyān'mahatō mahīyānāt'mā guhāyān'
nihitō (a)s'ya jan'tō-ḥo ।

तमक्रतुं पश्यति वीतशोको धातुः प्रसादान्महिमानमीशम् ।

ta**mak'**ratum' paśh'yati vītaśhōkō

dhātu[fp]' **prasādā**ān'ma**hi**mā**na**mīśham ।

सप्त प्राणाः प्रभवन्ति तस्मात्सप्तार्चिषस्समिधस्सप्त जिह्वाः ।

sap'tap' **prāṇā**[fp]' **pra**bha**van'**ti tas'māāt'

sap'tār'chi**śhas'** **sami****dhas'** sap'ta **jih'**vā-ḥa ।

सप्त , इमे लोका येषु चरन्ति प्राणा गुहाशयां निहितास्सप्तसप्त ।

sap'ta , imē **lōkā** yeśhu cha**ran'**tip' **prāṇā**

guhāśhayan' ni**hitās'** sap'ta**sap'**ta ।

अतस्समुद्रा गिरयश्च सर्वेऽस्मात्स्यन्दन्ते सिन्धवस्सर्वरूपाः ।

a**tas'**samud'rā **gira****yaśh'**cha sar'**vē** (a)s'māt'syan'**dan'**tē

sin'**dha**vas'sar'**varūpā**-ḥa ।

अतश्च विश्वा , ओषधयो रसाच्च येनैष भूतस्तिष्ठत्यन्तरात्मा ।

a**taśh'**cha viśh'**vā** , ośhadhayaō rasāāt'cha ye**naiśha**

bhūtas'tiśh'that'yan'tarāt'mā ।

ब्रम्हा देवानां पदवीः कवीनामृषिर्विप्राणां महिषो मृगाणांम् ।

bram'hā **dēvānā**ām' pada**vī**[hk]'

kavīnāmṛ**ṣhir'**vip'**rā**ṇām' ma**hi**śhō mṛ**gā**ṇā**ām** ।

श्येनो गृद्धाणां स्वधितिर्वनानां सोमः पवित्रमत्येति रेभन्न ।

śhyēnō grd'**dh**rā**ṇā**ges' sva**dhi**tir'va**nā**ṇāgm'

sō**ma**[fp]' pa**vit'**ra**mat'**ye**ti** rēbhan'**ne** ।

अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां बर्हीं प्रजां जनयन्तीं सरूपाम् ।

ajāmēkāṁ' lōhi'taśhuk'lakṛṣh'ṇām' bah'vīm'
prajāñ' janayan'tīgm' sarūpām ।

अजो ह्येको जुषमाणोऽनुशेते जहात्येनां भुक्तभोगामजोऽन्यः ॥ २६ ॥

ajōh' hyēkō juṣhamāṇō (a)nuśhētē jahāt'yēnām'
bhuk'tabhōgāmajō (a)n'yaha ॥ 26 ॥

[१०-१२-२] [10-12-2]

ह्यसश्चिषद्वसुरन्तरिक्षसद्धोता वेदिषदतिथिर्दुरोणसत् ।

hagm'saśh'śhu'chiśhad'vasuran'tarik'śhasad'dhōtā
vēdiśhadati'thir'durōṇasate ।

नृषद्वरसदृतसद्यौमसदजा गोजा , ऋतजा , अद्रिजा , ऋतं बृहत् ।

nṛśhad'varasadr'tasad'vyōmasadab'jā gōjā , !tajā ,
ad'rijā , ṛtam' bṛhate ।

घृतं मिमिक्षिरे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतमुवस्य धाम ।

ghṛtam' mimik'śhirē ghṛtamasya yōnir'ghṛtēśh'
śhritō ghṛtamuvasya dhāma ।

अनुष्वधमावह मादयस्व स्वाहाकृतं वृषभ वक्षि हव्यम् ।

anuṣh'vadhama'vaha mādayas'vas' svāhākṛtam'
vṛṣhabha vak'śhi hav'yam ।

समुद्रादूर्मिर्मधुमांश्च , उदारदुपांश्चुना सममृतत्वमानट् ।

samud'rādūr'mir'madhumaṅgm' ,

udāradupāṅgm'śhunā samamṛtat'vamāṅṅe ।

घृतस्य नाम गुह्यं यदस्ति जिह्वा देवानाममृतस्य नाभिः ।

ghṛtas'ya nāma guh'yañ' yadas'ti jih'vā

dēvānāmamṛtas'ya nābhiḥi ।

वयं नाम प्रब्रवामा घृतेनास्मिन्यज्ञे धारयामा नमोभिः ।

vayan' nāmap' prab'ravāmā ghṛtēnās'min'yaj'ñē

dhārayāmā namōbhiḥi ।

उप ब्रम्हा शृणवच्छस्यमानं चतुश्शृङ्गोऽवमीद्वौर , एतत् ।

upab' bram'hā śhr̥ṇavat'chhas'yamānañ'

chatuśh'śhr̥ṇ'gō (a)vamīd'gaura , ētate ।

चत्वारि शृङ्गा त्रयो , अस्य पादा द्वे शीर्षे सप्त हस्तासो , अस्य ।

chat'vāri śhr̥ṇ'gāt' trayō , as'ya pādād' dvē śhīr'shē

sap'ta has'tāsō , as'ya ।

त्रिधा बद्धो वृषभो रौरवीति महो देवो मर्त्यांश्च , आविवेश ॥ २७ ॥

tridhā bad'dhō vṛṣhabhō rōravīti mahō dēvō

mar'tyāṅgm' , āvivēśha ॥ 27 ॥

[१०-१२-३] [10-12-3]

त्रिधा हितं पणिभिर्गुह्यमानं गवि देवासो घृतमन्वविन्दन् ।

tridhā hitam' paṇibhir'guh'yamānañ'

gavi dēvāsō ghṛtaman'vavin'dan'ne ।

इन्द्र , एकं सूर्य , एकं जजान वेनादेकं स्वधया निष्टक्षुः ।

in'dra , ēkagm' sūr'ya , ēkañ' jajāna

vēnādēkag'ges' svadhayā niṣh'tatak'shuḥu ।

यो देवानां प्रथमं पुरस्ताद्विश्वधियो रुद्रो महर्षिः ।

yō dēvānām' prathamam' puras'tād'viśh'vādhiyō

rud'rō mahar'shiḥi ।

हिरण्यगर्भं पश्यत् जायमानं स नो देवशुभया स्मृत्यास्संयुनक्तु ।

hiraṇ'yagar'bham' paśh'yata jāyamānagm' sa nō

dēvaśh'shubhayās' smṛt'yās'sañ'yunak'tu ।

यस्मात्परं नापरमस्ति किञ्चिद्यस्मान्नाणीयो न ज्यायोऽस्ति कश्चित् ।

yas'māt'paran' nāparamas'ti kiñ'chid'yas'mān'nāṇiyō

naj' jyāyō (a)s'ti kaśh'chite ।

वृक्ष , इव स्तब्धो दिवि तिष्ठत्येकस्तेनेदं पूर्णं पुरुषेण सर्वम् ।

vṛk'sha , ivas' stab'dhō divi tiśh'that'yēkas'tēnēdam'

pūr'ṇam' puruśhēṇa sar'vam'm ।

न कर्मणा न प्रजया धनेन त्यागेनैके , अमृतत्वमानशुः ।

na kar'maṇā nap' prajayā dhanēnat' tyāgēnaikē ,

amṛtat'vamānaśhuḥu ।

परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राजदेतद्यतयो विशन्ति ।

pareṇa nākan' nihitān' guhāyām'

vibh'rājadētat'yatayō viśhan'ti ।

वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थास्संन्यासयोगाद्यतयश्शुद्धसत्त्वाः ।

vēdān'tavij'ñānasu^{niśh'}chitār'thās'

san'^{nyā}sa^{yōgād'}ya^{ta}yaśh'śhud'^{dhasat'}tvā^{āḥa} ।

ते ब्रह्मलोके तु परान्तकाले परामृतात्परिमुच्यन्ति सर्वे ।

tēb' bram'halōkē tu parā^{ān'}takālē

parāmṛtāt'pari^{much'}yan'ti sar'^{vē} ।

दहं विपापं परमेश्मभूतं यत्पुण्डरीकं पुरमध्यसंस्थम् ।

dah'raṁ' vipāpam' para^{mēśh'}mabhūtañ'

yat'^{pun'}da^{rīkam'} pura^{madh'}ya^{sag'ges'}tham ।

तत्रापि दहं गगनं विशोकस्तस्मिन्त्यदन्तस्तदुपासितव्यम् ।

tat'rāpi dah'raṁ' gaga^{nam'}

viśhōkas'tas'^{min'}yadan'tas'tadu^{pāsitav'}yam ।

यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।

yō vēdādaus' svara[fp]' prōk'tō vēdān'tē

chap' pratiśh'^{thi}taḥa ।

तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परस्स महेश्वरः ॥ २८ ॥

tas'yap' prakṛ^{tilīnas'}ya ya[fp]' para^{ras'}sa

ma^{hēśh'}va^{raḥa} ॥ 28 ॥

अजोऽन्य, आविवेश सर्वे चत्वारि च ॥ १२ ॥

ajō (an')ya , ā^{vi}vēśha sar'^{vē} chat'^{vāri} cha ॥ 12 ॥

[१०-१३-१] [10-13-1]

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वशंभुवम् ।

sahas'raśhīr'ṣhan' dēvaṃ' viśh'vāk'ṣham'
viśh'vaśham'bhuvam ।

विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम् ।

viśh'van' nārāyaṇan' dēvamak'ṣharām'
paramam' padam ।

विश्वतः परमन्नित्यं विश्वं नारायणं हरिम् ।

viśh'vata[fp]' paraman' nit'yam' viśh'van'
nārāyaṇagm' harim ।

विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्विश्वमुपजीवति ।

viśh'vamēvēdam' puruṣhas'tad'viśh'vamupajīvati ।

पतिं विश्वस्यात्मेश्वरं शाश्वतं शिवमच्युतम् ।

patim' viśh'vas'yāt'mēśh'varagm'
śhāśh'vatagm' śhivamach'yutam ।

नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं परायणम् ।

nārāyaṇam' mahāj'ñeyam'
viśh'vāt'mānam' parāyaṇam ।

नारायणं परो ज्योतिरात्मा नारायणः परः ।

nārāyaṇa parōj' jyōtirāt'mā nārāyaṇa[fp]' paraḥa ।

नारायण परं ब्रह्मत्त्वं नारायणः परः ।

nārāyaṇa param' bram'hatat'tvan'

nārāyaṇa[fp]' paraḥa ।

नारायण परो ध्याता ध्यानं नारायणः परः ।

nārāyaṇa parōd' dhyātād' dhyānan'

nārāyaṇa[fp]' paraḥa ।

यच्च किञ्चिज्जगत्सर्वं दृश्यते॑ श्रूयतेऽपि वा ॥ २९ ॥

yat'cha kiñ'chij'jagat'sar'van' dṛśh'yatēēśh'

śhrūyatē (a)pi vā ॥ 29 ॥

[१०-१३-२] [10-13-2]

अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणस्स्थितः ।

an'tar'bahish'cha tat'sar'vam'

vyāp'ya nārāyaṇas'sthitaḥa ।

अनन्तमव्ययं कविं समुद्रेऽन्तं विश्वशम्भुवम् ।

anan'tamav'yaṇa' kavigm'

samud'rē (a)n'tam' viśh'vaśham'bhuvam ।

पद्मकोशप्रतीकाशं हृदयं चाप्यधोमुखम् ।

pad'makośhap'ratīkāśhagm'

hṛdayañ' chāp'yadhōmukham ।

अधो निष्ठ्या वितस्त्यान्ते नाभ्यामुपरि तिष्ठति ।

adhō niṣṭh'yā vitas'tyān'tē nābh'yāmu pari tiṣṭh'thati ।

ज्वा॒ल॒मा॒लाकु॑लं भा॒ती वि॒श्व॒स्याय॑त॒नं म॑हत् ।

jvālamālāku^lam' bhātī viśh'vas'yāyatana^m' mahate ।

सन्त॑तश्च शि॒लाभि॑स्तु ल॒म्ब॒त्याको॑शसन्निभम् ।

san'tatag^m' śhilābhis'tu lam'bat'yākōśhasan'nibham ।

तस्या॑न्तै सुषि॒रश्च॑ सू॒क्ष्मं तस्मि॑न्त्सर्वं प्रतिष्ठितम् ।

tas'yān'tē suṣhirag^m' sūk'shman'

tas'min'n'tsar'vam' pratish'thitam ।

तस्य॑ मध्ये॑ म॒हान॑ग्निर्वि॒श्वार्चि॑र्वि॒श्वतो॑मुखः ।

tas'ya madh'yē mahānag'nir'

viśh'vār'chir'viśh'vatōmukhaḥ ।

सोऽग्र॑भु॒ग्विभ॑जन्तिष्ठन्नाहारम॒जरः क॒विः ।

sō (a)g'rabhug'vibhajan'tiṣh'than'

nāhāramajara[hk]' kavīhi ।

तिर्य॑गूर्ध्वम॒धश्शायी॑ रश्मयस्तस्य॒ सन्त॑ता ।

tir'yagūr'dhvamadhaśh'śhāyī

raśh'mayas'tas'ya san'tatā ।

सन्ता॑पयति॒ स्वं दे॒हमापा॑दतल॒मस्त॑कः ।

san'tāpayatī' svan' dēhamāpādatalamas'takaḥ ।

तस्य॑ मध्ये॑ वन्नि॒शिखा॑ , अ॒णीयो॑र्ध्वा व्य॒वस्थि॑तः ।

tas'ya madh'yē van'hiśhikhā ,

aṇīyōr'dhvāv' vya^vas'thitaḥ ।

नीलतोयदमध्यस्थाद्विद्युल्लेखेव भास्वरा ।

nīlatōyada^{da}madh'yas'thād'vid'yul'lēkhēva bhās'varā ।

नीवारशूकवत्तन्वी पीता भास्वत्यणूपमा ।

nīvāraśhūkavat'tan'vī pītā bhāās'vat'yaṇūpamā ।

तस्याशिशखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः ।

tas'yāāśh'śhikhāyā madh'yē

paramāāt'māv'vyavas'thitaha ।

स ब्रह्म स शिवस्स हरिस्सेन्द्रस्सोऽक्षरः परमस्स्वराट् ॥ ३० ॥

sab'bram'ha sa śhivas'sa haris'sēn'dras'

sō (a)k'ṣhara[fp]'paramas'svarā-ṭe ॥ 30 ॥

अपि वा सन्तता षट् ॥ १३ ॥

api vā san'tatā ṣhaṭ'cha ॥ 13 ॥

[१०-१४-१] [10-14-1]

आदित्यो वा , एष , एतन्मण्डलं तपति तत्र ता , ऋचस्तृचा मण्डलं

स , ऋचां लोकोऽथ य , एष , एतस्मिन्मण्डलेऽर्चिर्दीप्यते

तानि सामानि स साम्नां लोकोऽथ य ,

ādit'yō vā , eṣha , ētan'maṇḍalan' tapati tat'ra tā ,

r̥chas'tar̥chā maṇḍalaḡm' sa , r̥chām' lōkō

(a)tha ya , eṣha , ētas'min'maṇḍalē

(a)r'chir'dīp'yatē tāni sāmāni sa sām'nām'

lōkō (a)tha ya ,

एष , एतस्मिन्मण्डलेऽर्चिषि पुरुषस्तानि यजूषि स यजुषा
मण्डलं स यजुषां लोकस्सैषा त्रय्येव विद्या तपति य ,
एषोऽन्तरादित्ये हिरण्मयः पुरुषः ॥ ३१ ॥ ॥ १४ ॥

ēṣha , ētas'min'maṇḍalē (a)r'chiṣhi
puruṣhas'tāni yajūgm'shi sa yajuṣhā
maṇḍalagm' sa yajuṣhām' lōkas'saiṣhāt'
tray'yēva vid'yā tapati ya , ēṣhōō (a)n'tarādityē
hiraṇ'maya[fp]' puruṣhaḥa ॥ 31 ॥ ॥ 14 ॥

[१०-१५-१] [10-15-1]

आदित्यो वै तेज , ओजो बलं यशश्चक्षुश्श्रोत्रमात्मा मनो
मन्युर्मनुर्मृत्युस्सत्यो मित्रो वायुराकाशः प्राणो
लोकपालः कः किं कं तत्सत्यमन्नमृतौ जीवो विश्वः
कतमस्स्वयंभु ब्रह्मैतदमृत , एष पुरुष ,

ādit'yō vai tēja , ojō balañ'
yaśhaśh'chak'ṣhuśh'shrōt'ramāt'mā
manō man'yur'manur'mṛt'yus'sat'yō
mit'rō vāyurākāśha[fp]' prāṇō
lōkapāla[hk]' ka[hk]' kiñ' kan'
tat'sat'yaman'namaṛtō jīvō
viśh'va[hk]' katas'svayam'bhub'
bram'haitadamṛta , ēṣha puruṣha ,

एष भूतानामधिपतिर्ब्रह्मणस्सायुज्यं सलोकतामाप्नोत्येतासामेव
देवतानाम् सायुज्यं सार्ष्टितां समानलोकतामाप्नोति य ,
एवं वेदेत्युपनिषत् ॥ ३२ ॥ ॥ १५ ॥

ēṣha bhūtānāma dhipatir'bram'haṇas'sāyuj'yagm'
salōka tā māp'nōt'yētā sā mēva dēva tā nāgm'
sāyuj'yagm' sār'ṣṭitāgm'
samānalōka tā māp'nōti ya ,
ēvaṁ' vēdē'ēt'yupa niṣhate ॥ 32 ॥ ॥ 15 ॥

[१०-१६-१] [10-16-1]

निधनपतये नमः ।

ni dhanapatayē namaḥa ।

निधनपतान्तिकाय नमः ।

ni dhanapatān'tikāya namaḥa ।

ऊर्ध्वाय नमः ।

ūr'dhvāya namaḥa ।

ऊर्ध्वलिङ्गाय नमः ।

ūrdh'valiṅ'gāya namaḥa ।

हिरण्याय नमः ।

hiraṇ'yāya namaḥa ।

हिरण्यलिङ्गाय नमः ।

hiraṇ'yaliṅ'gāya namaḥa ।

सुवर्णाय नमः ।

suvar'ṇāya namaḥa ।

सुवर्णलिङ्गाय नमः ।

suvar'ṇaliṅ'gāya namaḥa ।

दिव्याय नमः ।

div'yāya namaḥa ।

दिव्यलिङ्गाय नमः ॥ ३३ ॥

div'yaliṅ'gāya namaḥa ॥ 33 ॥

[१०-१६-२] [10-16-2]

भवाय नमः ।

bhavāya namaḥa ।

भवलिङ्गाय नमः ।

bhawaliṅ'gāya namaḥa ।

शर्वाय नमः ।

śhar'vāya namaḥa ।

शर्वलिङ्गाय नमः ।

śhar'valiṅ'gāya namaḥa ।

शिवाय नमः ।

śhivāya namaḥa ।

शिवलिङ्गाय नमः ।

śhivaliṅ'gāya namaḥa ।

ज्वलाय नमः ।

jvalāya namaḥa ।

ज्वललिङ्गाय नमः ।

jvalaliṅ'gāya namaḥa ।

आत्माय नमः ।

āt'māya namaḥa ।

आत्मलिङ्गाय नमः ।

āt'maliṅ'gāya namaḥa ।

परमाय नमः ।

paramāya namaḥa ।

परमलिङ्गाय नमः ।

paramaliṅ'gāya namaḥa ।

एतत्सोमस्य सूर्यस्य सर्वलिङ्गं स्थापयति

पाणिमन्त्रं पवित्रम् ॥ ३४ ॥ ॥ १६ ॥

ētat'sōmas'ya sūr'yas'ya sar'valiṅ'gag'ges'

sthāpayati pāṇiman'tram' pavit'ram ॥ 34 ॥ ॥ 16 ॥

[१०-१७-१] [10-17-1]

सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः ।

sad'yōjātam' prapad'yāmi

sad'yōjātāya vai namō namaḥa ।

भवेभवे नातिभवे भवस्व माम् ।

bhavēbha^{vē} nā^{ti}bhavē bhavas'va mām ।

भवोद्भवाय नमः ॥ ३५ ॥ ॥ १७ ॥

bhavōd'bhavāya namaha ॥ 35 ॥ ॥ 17 ॥

[१०-१८-१] [10-18-1]

वामदेवाय नमो॥ ज्येष्ठाय नमश्श्रेष्ठाय नमो रुद्राय

नमः कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविकरणाय

नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमस्सर्वभूतदमनाय

नमो मनोन्मनाय नमः ॥ ३६ ॥ ॥ १८ ॥

vāmadēvāya namō'j' jyēṣṭh'ṭhāya namas'h'śhrēṣṭh'ṭhāya

namō rud'rāya namahk]' kālāya namahk]'

kalavikaraṇāya namō balavikaraṇāya namō

balāya namō balap'ramathanāya

namas'sar'vabhūṭadamanāya namō

manōn'manāya namaha ॥ 36 ॥ ॥ 18 ॥

[१०-१९-१] [10-19-1]

अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः ।

aghōrēbh'yō (a)tha ghōrēbh'yō

ghōraghōratarēbh'yaha ।

सर्वभ्यस्सर्व शर्वभ्यो नमस्ते , अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥ ३७ ॥ ॥ १९ ॥

sar'vebh'yas'sar'va śhar'vebh'yō namas'tē ,

as'tu rud'rarūpēbh'yaha ॥ 37 ॥ ॥ 19 ॥

[१०-२०-१] [10-20-1]

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि ।

tat'puruṣhāya vid'mahē mahādēvāya dhīmahi ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ ३८ ॥ ॥ २० ॥

tan'nō rud'ra[fp]' prachōdayāte ॥ 38 ॥ ॥ 20 ॥

[१०-२१-१] [10-21-1]

ईशानस्सर्वविद्यानामीश्वरस्सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा
शिवो मे , अस्तु सदाशिवोम् ॥ ३९ ॥ ॥ २१ ॥

īshānas'sar'va vid'yānāmīśh'varas'sar'vabhūtānām'

bram'hādhipatir'bram'haṇō (a)dhipatir'bram'hā
śhivō me , as'tu sadāśhivō-m ॥ 39 ॥ ॥ 21 ॥

[१०-२२-१] [10-22-1]

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय हिरण्यपतयेऽम्बिकापतय ,
उमापतये पशुपतये नमो नमः ॥ ४० ॥ ॥ २२ ॥

namō hiraṇ'yabāhavē hiraṇ'yavar'ṇāya hiraṇ'yarūpāya

hiraṇ'yapatayē (a)m'bikāpataya , umāpatayē
paśhupatayē namō namaḥa ॥ 40 ॥ ॥ 22 ॥

[१०-२३-१] [10-23-1]

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम् ।

ṛtagm' sat'yam' param' bram'ha puruṣhaṇ'

krṣh'ṇapiṅgalam ।

ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ॥ ४१ ॥ ॥ २३ ॥

ūr'dhva^{rē}taṁ' vi^{rū}pāk'ṣhaṁ'

viśh'va^{rū}pāya vai namō na^{ma}ḥa ॥ 41 ॥ ॥ 23 ॥

[१०-२४-१] [10-24-1]

सर्वो वै रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो , अस्तु ।

sar'vō vai rud'ras'tas'mai rud'rāya namō , as'tu ।

पुरुषो वै रुद्रस्सन्महो नमोनमः ।

pu^{ru}ṣhō vai rud'ras'san'mahō namōna^{ma}ḥa ।

विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बहुधा जातं जायमानं च यत् ।

viśh'vam' bhūtam' bhuvanañ' chit'ram'

ba^{hu}dhā jātañ' jāyamānañ' cha yate ।

सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो , अस्तु ॥ ४२ ॥ ॥ २४ ॥

sar'vōh' hyēṣha rud'ras'tas'mai

rud'rāya namō , as'tu ॥ 42 ॥ ॥ 24 ॥

[१०-२५-१] [10-25-1]

कद्रुद्राय प्रचेतसे मीढुष्टमाय तव्यसे ।

kad'rud'rāyap' pra^{chē}tasē mīdhuṣh'tamāya tav'yasē ।

वोचेम शंतमं हृदे ।

vōchēma śhan'tamagm' hṛdē ।

सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो , अस्तु ॥ ४३ ॥ ॥ २५ ॥

sar'vōh' hyēṣha rud'ras'tas'mai

rud'rāya namō , as'tu ॥ 43 ॥ ॥ 25 ॥

[१०-२६-१] [10-26-1]

यस्य वैकङ्कत्यग्निहोत्रहवणी भवति

प्रत्येवास्याहुतयस्तिष्ठन्त्यथो प्रतिष्ठित्यै ॥ ४४ ॥ ॥ २६ ॥

yas'ya vaikaṅkat'yagni'ho'tra'hvaṇī bhavati'

prat'yēvās'yāhuta'yas'tiṣh'than'tyathōp'

pratiṣh'thit'yai ॥ 44 ॥ ॥ 26 ॥

[१०-२७-१] [10-27-1]

कृणुष्व पाज , इति पञ्च ॥ ४५ ॥ ॥ २७ ॥

kṛṇuṣh'va pāja , iti pañ'cha ॥ 45 ॥ ॥ 27 ॥

[१०-२८-१] [10-28-1]

अदितिर्देवा गन्धर्वा मनुष्याः पितरोऽसुरास्तेषां सर्वभूतानां माता मेदिनी

महता मही सावित्री गायत्री जगत्युर्वी पृथ्वी बहुला विश्वा भूता कतमा

काया सा सत्येत्यमृतेति वसिष्ठः ॥ ४६ ॥ ॥ २८ ॥

aditir'dēvā gan'dhar'vā manuṣh'yāā[fp]'

pitarō (a)su rās'tēṣhāgm' sar'vabhūtānām'

mātā mēdinī mahatā mahī sāvit'rī

gāyat'rī jagat'yur'vī pṛth'vī bahulā

viśh'vā bhūtā katamā kāyā sā

sat'yēt'yamṛtēti vasiṣh'thaḥa ॥ 46 ॥ ॥ 28 ॥

[१०-२९-१] [10-29-1]

आपो वा , इदं सर्वं विश्वा भूतान्यापः प्राणा वा , आपः पशव ,
आपोऽन्नमापोऽमृतमापः सम्राडापो विराडापः
स्वराडापश्छन्दाऽस्यापो ज्योतीऽध्यापो यजूऽध्यापः सत्यमापः
सर्वा देवता , आपो भूर्भुवः सुवराप , ओम् ॥ ४७ ॥ ॥ २९ ॥

āpō vā , idagm' sar'vam' viśh'vā bhūtān'yāpa[fp]'
prāṇā vā , āpa[fp]' paśhava , āpō (a)n'namāpō
(a)mr̥tamāpas' sam'rādāpō virādāpas'
svarādāpaśh'chhan'dāges'yāpōj' jyōtugeṣh'yāpō
yajūgeṣh'yāpas' sat'yamāpas' sar'vā dēvatā ,
āpō bhūr'bhuvās' suvarāpa , ōm ॥ 47 ॥ ॥ 29 ॥

[१०-३०-१] [10-30-1]

आपः पुनन्तु पृथिवीं पृथिवी पूता पुनातु माम् ।
āpa[fp]' punan'tu pṛthivīm' pṛthivī pūtā punātu mām ।
पुनन्तु ब्रम्हणस्पतिर्ब्रम्ह पूता पुनातु माम् ॥
punan'tub' bram'hanas'patir'bram'ha pūtā
punātu mām ॥

यदुच्छिष्टमभोज्यं यद्वा दुश्चरितं मम ।
yadut'chhiṣh'ṭamabhōj'yañ' yad'vā
duśh'charitam' mama ।

सर्वं पुनन्तु मामापोऽसतां च प्रतिग्रहं स्वाहा ॥ ४८ ॥ ॥ ३० ॥
sar'vam' punan'tu māmāpō (a)satāñ' chap'
pratig'rahag'ges' svāhā ॥ 48 ॥ ॥ 30 ॥

[१०-३१-१] [10-31-1]

अग्निश्च मा मन्युश्च मन्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः ।

ag'niśh'cha mā man'yush'cha man'yupatayaśh'cha
man'yukṛtēbh'yāḥa ।

पापेभ्यो रक्षन्ताम् ।

pāpēbh'yō rak'ṣhan'tām ।

यदन्हा पापमकार्षम् ।

yadan'hā pāpamakāṛṣham ।

मनसा वाचा हस्ताभ्याम् ।

manasā vāchā has'tābh'yām ।

पद्भ्यामुदरेण शिश्वा ।

pad'bhyāmudareṇa śhiśh'nā ।

अहस्तदवलुम्पतु ।

ahas'tadavalumpatu ।

यत्किञ्च दुरितं मयि ।

yat'kiñ'cha duritam' mayi ।

इदमहं माममृतयोनौ ।

idamaham' māmamṛtayōnau ।

सत्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा ॥ ४९ ॥ ॥ ३१ ॥

sat'yēj' jyōtiṣhi juhōmis' svāhā ॥ 49 ॥ ॥ 31 ॥

[१०-३२-१] [10-32-1]

सूर्यश्च मा मन्युश्च मन्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः ।

sūr'yaśh'cha mā man'yush'cha man'yupatayaśh'cha
man'yukṛtēbh'yāḥa ।

पापेभ्यो रक्षन्ताम् ।

pāpēbh'yō rak'ṣhan'tām ।

यद्रात्रिया पापमकार्षम् ।

yad'rāt'riyā pāpamakār'ṣham ।

मनसा वाचा हस्ताभ्याम् ।

manasā vāchā has'tābh'yām ।

पद्भ्यामुदरेण शिश्वा ।

pad'bhyāmudareṇa śhiśh'nā ।

रात्रिस्तदवलुम्पतु ।

rāt'ris'tadavalum'patu ।

यत्किञ्च दुरितं मयि ।

yat'kiñ'cha duritam' mayi ।

इदमहं माममृतयोनौ ।

idamaham' māmamṛtayōnau ।

सूर्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा ॥ ५० ॥ ॥ ३२ ॥

sūr'yēj' jyōtiṣhi juhōmis' svāhā ॥ 50 ॥ ॥ 32 ॥

[१०-३३-१] [10-33-1]

ओमित्येकाक्षरं ब्रम्ह ।

ōmit'yēkāk'ṣha'ram' bram'ha ।

अग्निर्देवता ब्रम्ह , इत्यार्षम् ।

ag'nir'dēvatāb' bram'ha , it'yār'ṣham ।

गायत्रं छन्दं परमात्मं सरूपम् ।

gāyat'rañ' chhan'dam' paramāt'mam' sarūpam ।

सायुज्यं विनियोगम् ॥ ५१ ॥ ॥ ३३ ॥

sāyuj'yam' viniyōgam ॥ 51 ॥ ॥ 33 ॥

[१०-३४-१] [10-34-1]

आयातु वरदा देवी , अक्षरं ब्रम्ह सम्मितम् ।

āyātu varadā dēvī , ak'ṣha'ram' bram'ha sam'mitam ।

गायत्रीं छन्दसां मातेदं ब्रम्ह जुषस्व मे ।

gāyat'rīñ' chhan'dasām' mātēdam'

bram'ha juṣhas'va mē ।

यदन्हात्कुरुते पापं तदन्हात्प्रतिमुच्यते ।

yadan'hāāt'kuruṭē pāpan' tadan'hāāt'pratimuch'yatē ।

यद्रात्रियात्कुरुते पापं तद्रात्रियात्प्रतिमुच्यते ।

yad'rāt'riyāāt'kuruṭē pāpan'

tad'rāt'riyāāt'pratimuch'yatē ।

सर्ववर्णे महादेवि सन्ध्याविद्ये सरस्वति ॥ ५२ ॥ ॥ ३४ ॥

sar'va'var'ṇē mahādēvi san'dhyāvid'yē
saras'vatī ॥ 52 ॥ ॥ 34 ॥

[१०-३५-१] [10-35-1]

ओजोऽसि सहोऽसि बलमसि भ्राजोऽसि देवानां धामनामाऽसि विश्वमसि
विश्वायुस्सर्वमसि सर्वायुरभिभूरो गायत्रीमावाहयामि सावित्रीमावाहयामि
सरस्वतीमावाहयामि छन्दर्षीनावाहयामि श्रियमावाहयामि गायत्रिया
गायत्रीच्छन्दो विश्वामित्र , ऋषिस्सविता देवताऽग्निर्मुखं ब्रम्हा शिरो
विष्णुर्हृदयं रुद्रश्शिखा पृथिवी योनिः प्राणापानव्यानोदानसमाना सप्राणा
श्वेतवर्णा सांख्यायनसगोत्रा गायत्री चतुर्विंशत्यक्षरा त्रिपदा षट्कुक्षिः
पञ्चशीर्षोपनयने विनियोग , ओं भूः ।

ōjō (a)si sa'hō (a)si ba'lamasib' bhrajō (a)si dēvānān'
dhāmanāmā (a)si viśh'vamasi
viśh'vāyus'sar'vamasi sar'vāyurabhibhūrōn'
gāyat'rīmāvāhayāmi sāvitr'rīmāvāhayāmi
saras'vatīmāvāhayāmi
chhan'dar'śhīnāvāhayāmiśh' śhriyamāvāhayāmi
gāyat'riyā gāyat'rīt'chhan'dō viśh'vāmit'ra ,
ṛshis'savitā dēvatā (a)g'nir'mukham' bram'hā
śhirō viśh'ṇur'hṛdayagm'rud'raśh'śhikhā
pṛthivī yōni[fp]' prāṇāpānav'yānōdānasamānā
sap'rāṇāśh' śhvētavar'ṇā sān'khyāyanasagōt'rā
gāyat'rī chatur'vigm'shat'yak'sharāt' tripa'dā
śhaṭ'kuk'ṣhi[fp]' pañ'chaśhīr'śhōpanayanē
vi'niyōga , ōm' bhū-ḥu ।

ओं भुवः । ओ॒ सुवः । ओं महः । ओं जनः । ओं तपः ॥

ōm' bhuvaha | ōgm' suvaha | ōm' mahaha |

ōñ' janaḥa | ōn' tapaḥa ॥

ओ॒ सत्यम् ।

ōgm' sat'yam |

ओं तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।

ōn' tat'savitur'varēṇ'yam' bhar'gō dēvas'ya dhīmahī |

धियो यो नः प्रचोदयात् ।

dhiyō yō na[fp]' prachōdayāte |

ओमापो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरोम् ॥ ५३ ॥ ॥ ३५ ॥

ōmāpōj' jyōtī rasō (a)mṛtam' bram'ha

bhūr'bhuvassuvarōm ॥ 53 ॥ ॥ 35 ॥

[१०-३६-१] [10-36-1]

उत्तमै शिखरे जाते भूम्यां पर्वतमूर्धनि ।

ut'tamē śhikhare jāte bhūmyāṃ par'vatamūr'dhani |

ब्रह्मणेभ्योऽभ्यनुज्ञाता गच्छ देवि यथासुखम् ।

brām'haṇēbh'yō (a)bh'yānuj'ñātā

gat'chha dēvi yathāsukham |

स्तुतो मया वरदा वेदमाता प्रचोदयन्ती पवने द्विजाता ।

stutō mayā varadā vēdamātāp'

prachōdayan'tī pavanēd' dvijātā |

आयुः पृथिव्यां द्रविणं ब्रम्हवर्चसं मह्यं

दत्त्वा प्रजातुं ब्रम्हलोकम् ॥ ५४ ॥ ॥ ३६ ॥

āyu[fp]' pṛthiv'yān' draviṇam'

bram'havar'**chasam'** mah'yan' dat'tvāp'

prajātum' **bram'**halōkam ॥ 54 ॥ ॥ 36 ॥

[१०-३७-१] [10-37-1]

घृणिस्सूर्यं, आदित्यो न प्रभा वात्यक्षरम् ।

ghṛṇis'sūr'ya , ādit'yō nap' pra**bhā** vāt'yak'**ṣha**ram ।

मधु क्षरन्ति तद्रसम् ।

ma**dhuk'** kṣharan'ti tad'**ra**sam ।

सत्यं वै तद्रसमापो ज्योती रसोऽमृतं

ब्रम्ह भूर्भुवस्सुवरोम् ॥ ५५ ॥ ॥ ३७ ॥

sat'yam' vai tad'**rasamāpōj'** jyōtī rasō (a)mṛtam'

bram'ha bhūr'bhuvas'suvarōm ॥ 55 ॥ ॥ 37 ॥

[१०-३८-१] [10-38-1]

ब्रम्हमेतु माम् ।

bram'hamētu mām ।

मधुमेतु माम् ।

ma**dhu**mētu mām ।

ब्रम्हमेव मधुमेतु माम् ।

bram'hamēva ma**dhu**mētu mām ।

यास्ते॑ सोम॒ प्र॒जा व॒त्सोऽभि॒ सो , अ॒हम् ।

yās'tē sōmap' prajā vat'sō (a)bhi sō , aham ।

दु॒ष्प॒व॒न्द्दु॒रु॒ष्प॒ह ।

duṣh'sh vap' na han'du ruṣh'shaha ।

यास्ते॑ सोम॒ प्रा॒णाऽस्ताञ्जु॒होमि॑ ।

yās'tē sōmap' prāṇāges'tāñ'juhōmi ।

त्रि॒सु॒पर्ण॑म॒याचि॑तं ब्राम्ह॒णाय॑ दद्यात् ।

trisupar'ṇa mayāchitam' brām'haṇāya dad'yā-te ।

ब्र॒ह्म॒ह॒त्यां वा , ए॒ते घ्न॑न्ति ।

bram'hahat'yām' vā , ētēg'ghnan'ti ।

ये ब्राम्ह॒णास्त्रि॑सु॒पर्णं॑ पठन्ति ।

yēb' brām'haṇās'trisupar'ṇam' paṭhan'ti ।

ते सोमं॑ प्राप्नु॒वन्ति॑ ।

tē sōmam' prāp'nuvan'ti ।

आ॒स॒ह॒स्त्रात्प॒ङ्क्तिं॑ पुन॑न्ति । ॐ ॥ ५६ ॥ ॥ ३८ ॥

āsahas'rāt'paṅktim' punan'ti । ōm ॥ 56 ॥ ॥ 38 ॥

[१०-३९-१] [10-39-1]

ब्र॒ह्म॑ मे॒धया॑ ।

bram'ha mēdhayā ।

मधु मेधया ।

ma**dh**u mēdhayā̄ ।

ब्रह्मेव मधु मेधया ।

bram'**ha**mēva ma**dh**u mēdhayā̄ ।

अद्या नो देव सवितः प्रजावत्सावीस्सौभगम् ।

ad'yā **nō** dēva savita[fp]' **prajāvat'**sāvīs'sau**bha**gam ।

परा दुष्वप्रियं सुव ।

pa**rā** **duṣh'**ṣhvap'**ni**yagm' suva ।

विश्वानि देव सवितर्दुरितानि परासुव ।

viśh'**vā**ni dēva savitar'**du**ritāni pa**rā**suva ।

यद्भद्रं तन्म , आसुव ।

yad'**bhad'**ran' tan'**ma** , ā**su**va ।

मधु वाता , ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः ।

ma**dh**u vā**tā** , ṛtāya**tē** ma**dhuk'** kṣharan'**ti** sin'**dha**vaḥa ।

माध्वीर्नस्सन्त्वोषधीः ।

mādh'**vī**īr'**nas'**san'tvō**ṣha**dhī-ḥi ।

मधु नक्तमुतोषसि मधुमत्पार्थिवं रजः ।

ma**dh**u nak'**ta**mutō**ṣhasi**

ma**dh**u**mat'**pār'**thi**va**gm'** rajaḥa ।

मधु चौरस्तु नः पिता ।

madhud' dyauras'tu na[fp]' pitā ।

मधु मान्नो वनस्पतिर्मधुमाꣳ , अस्तु सूर्यः ।

madhu mān'nō

vanas'patir'madhumāgm' , as'tu sūr'yaḥa ।

माध्वीर्गावो भवन्तु नः ।

mādh'vīr'gāvō bhavan'tu naḥa ।

य , इमं त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राम्हणाय दद्यात् ।

ya , iman' trisupar'ṇamayāchitam'

brām'haṇāya dad'yā-te ।

भ्रूणहत्यां वा , एते घ्नन्ति ।

bhrūṇahat'yām' vā , ētēg' ghnan'ti ।

ये ब्राम्हणास्त्रिसुपर्णं पठन्ति ।

yēb' brām'haṇās'trisupar'ṇam' paṭhan'ti ।

ते सोमं प्राप्नुवन्ति ।

tē sōmam' prāp'nuvan'ti ।

आसहस्रात्पङ्क्तिं पुनन्ति । ॐ ॥ ५७ ॥ ॥ ३९ ॥

āsahas'rāt'paṅ'ktim' punan'ti । ōm ॥ 57 ॥ ॥ 39 ॥

[१०-४०-१] [10-40-1]

ब्रम्ह मेधवा ।

bram'ha mēdhavā ।

मधु मेधवा ।

madhu mēdhavā ।

ब्रम्हमेव मधु मेधवा ।

bram'hamēva madhu mēdhavā ।

ब्रम्हा देवानां पदवीः कवीनामृषिर्विप्राणां महिषो मृगाणाम् ।

bram'hā dēvānām' padavī[hk]'

kaṽnāmṛṣhir'vip'rāṇām' mahiṣhō mṛgāṇām ।

श्येनो गृद्धाणां स्वधित्तिर्वनानां सोमः पवित्रमत्येति रेभन्न ।

śhyēnō grd'dhrāṇāges' svadhītir'vanānāgm'

sōma[fp]' pavit'ramat'yēti rēbhan'ne ।

हसश्चिषद्वसुरन्तरिक्षसद्धोता वेदिषदतिथिर्दुरोणसत् ।

hagm'saśh'śhuchiṣhad'vasuran'tarik'ṣhasad'dhōtā

vēdiṣhadatiṥh' durōṇasate ।

नृषद्वरसदृतसद्यौमसदब्जा गोजा , ऋतजा , अद्रिजा , ऋतं बृहत् ।

nṛṣhad'varasadr̥tasadyōmasadab'jā gōjā ,

r̥tajā , ad'rijā , r̥tam' bṛhate ।

ऋचे त्वा रुचे त्वा समित्स्त्रवन्ति सरितो न धेनाः ।

r̥chēt' tvā ruchēt' tvā samit'sra van'ti saritō
na dhēnāḥa ।

अन्तर्हृदा मनसा पूयमानाः ।

an'tar'hr̥dā ma nasā pūyamānā-ḥa ।

घृतस्य धारा , अभिचाकशीमि ।

ghṛtas'ya dhārā , abhichākaśhīmi ।

हिरण्ययो वेतसो मद्ध्य , आसाम् ।

hiraṇ'yayō vētasō mad'dhya , āsām ।

तस्मिन्त्सुपर्णो मधुकुक्लुलायी भजन्नास्ते मधु देवताभ्यः ।

tas'min'n'tsu par'ṇō madhukṛt'kulāyī

bhajan'nās'tē madhu dēvatāabh'yāḥa ।

तस्यासते हरयस्सप्त तीरे स्वधां दुहाना , अमृतस्य धाराम् ।

tas'yāsatē harayas'sap'ta tīrēs' svadhān' duhānā ,
amṛtas'ya dhārām ।

य , इदं त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राम्हणाय दद्यात् ।

ya , idan' trisu par'ṇamayāchitam'

brām'haṇāya dad'yā-te ।

वीरहत्यां वा , एते घ्नन्ति ।

vīrahat'yām' vā , ētēg' ghnan'ti ।

ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं पठन्ति ।

yēb' brā^{am}' haṇās'tri^{su}par'^{ṇam}' pa^{ṭhan}'ti ।

ते सोमं प्राप्नुवन्ति ।

tē sō^{mam}' prāp'^{nu}van'ti ।

आसहस्रात्पङ्क्तिं पुनन्ति । ॐ ॥ ५८ ॥ ॥ ४० ॥

ā^{sahas}'rāt'^{pañ}'ktim' pu^{nan}'ti । ॐ ॥ 58 ॥ ॥ 40 ॥

[१०-४१-१] [10-41-1]

मेधा देवी जुषमाणा न , आगाद्विश्वाची भद्रा सुमनस्यमाना ।

mēdhā dē^{vī} juṣha^{mā}ṇā na , āgā^{ād}' viśh'^{vā}chī
bhad'^{rā} su^{manas}'ya^{mā}ṇā ।

त्वया जुष्टा नुदमाणा दुरुक्ताम्बृहद्वदेम विदथै सुवीराः ।

tvayā juṣh'^{tā} nuda^{mā}ṇā du^{ruk}'tā^{an}' bṛhad'^{va}dēma
vida^{thē} su^{vīrā}ṇa ।

त्वया जुष्ट , ऋषिर्भवति देवि त्वया ब्रम्हा गतश्रीरुत त्वया ।

tvayā juṣh'^{ta} , ṛ^{ṣhir}'bha^{vati} dē^{vit}' tvayā^b'
bra^m'hā ga^{taśh}'rī^{rutat}' tvayā^ā ।

त्वया जुष्टश्चित्रं विन्दते वसु सा नौ

जुषस्व द्रविणो न मेधे ॥ ५९ ॥ ॥ ४१ ॥

tvayā juṣh'^{taśh}' chit'^{ram}' vin'^{datē} va^{su} sā nō

juṣhas'^{vad}' dra^{vi}ṇō na mēdhē ॥ 59 ॥ ॥ 41 ॥

[१०-४२-१] [10-42-1]

मेधां म , इन्द्रो ददातु मेधां देवी सरस्वती ।

mēdhām' ma , in'drō dadātu mēdhān' devī saras'vatī ।

मेधां मे , अश्विनावुभावाधत्तां पुष्करस्रजा ।

mēdhām' mē , aśh'vināvubhāvādhata'tām'
puṣh'karas'rajā ।

अप्सरसु च या मेधा गन्धर्वेषु च यन्मनः ।

ap'sarasu cha yā mēdhā
gan'dhar'veṣhu cha yan'manaḥ ।

दैवी॑ मेधा सरस्वती॑ स मां॑ मेधा

सुरभिर्जुषतां॑ स्वाहा॑ ॥ ६० ॥ ॥ ४२ ॥

daivī'mēdhā saras'vatī sa mā'mēdhā

sura'bhira'jusha'tāges' svāhā ॥ 60 ॥ ॥ 42 ॥

[१०-४३-१] [10-43-1]

आ मां॑ मेधा सुरभिर्विश्वरूपा॑ हिरण्यवर्णा॑ जगती॑ जगम्या ।

ā mā'mēdhā sura'bhira'viśh'varūpā

hiraṇ'yavar'ṇā jagatī jagam'yā ।

ऊर्जस्वती॑ पयसा॑ पिन्वमाना॑ सा मां॑

मेधा सुप्रतीका॑ जुषन्ताम् ॥ ६१ ॥ ॥ ४३ ॥

ūr'jas'vatī payasā pin'vamānā sā mā'mēdhā

mēdhā sup'rātikā jushan'tām ॥ 61 ॥ ॥ 43 ॥

[१०-४४-१] [10-44-1]

मयि मेधां मयि प्रजां मय्यग्निस्तेजौ दधातु मयि मेधां

मयि प्रजां मयीन्द्र , इन्द्रियं दधातु मयि मेधां मयि प्रजां

मयि सूर्यो भ्राजौ दधातु ॥ ६२ ॥ ॥ ४४ ॥

mayi mēdhām' mayip' prajāṃ' may'yag'nis'tējō

dadhātu mayi mēdhām' mayip' prajāṃ'

mayīn'dra , in'driyan' dadhātu

mayi mēdhām' mayip' prajāṃ'

mayi sūr'yōb' bhrājō dadhātu ॥ 62 ॥ ॥ 44 ॥

[१०-४५-१] [10-45-1]

अपैतु मृत्युरमृतं न , आगन्वैवस्वतो नो , अभयं कृणोतु ।

apai tu mṛt'yuramṛtan' na , āgan'vaivas'vatō nō ,

abhayan' kṛṇōtu ।

पूर्णं वनस्पतैरिवाभि नश्शीयतां

रयिस्सचतां नश्शचीपतिः ॥ ६३ ॥ ॥ ४५ ॥

par'ṇam' vanas'patērivābhi naśh'śhīyatāgm'

rayis'sachātān' naśh'śhachīpatiḥi ॥ 63 ॥ ॥ 45 ॥

[१०-४६-१] [10-46-1]

परं मृत्यो , अनु परेहि पन्थां यस्ते स्व , इतरो देवयानात् ।

param' mṛt'yō , anu parēhi pan'thāñ' yas'tēs' sva ,

itarō dēvayānāte ।

चक्षुष्मते शृण्वते ते॑ ब्रवीमि मा नः

प्रजा॑ रीरिषो॑ मोत वीरान् ॥ ६४ ॥ ॥ ४६ ॥

chak'ṣhuṣh'matē śhrṇ'vatē tēēb' bravīmi mā na[fp]'

prajāgm' rīriṣhō mōta vīrā-ne ॥ 64 ॥ ॥ 46 ॥

[१०-४७-१] [10-47-1]

वातं॑ प्राणं मनसाऽन्वारभामहे प्रजापतिं॑ यो भुवन्स्य गोपाः ।

vātam' prāṇam' manasā (a)n'vārabhāmahēp'

prajāpatiñ' yō bhuvanasya gōpā-ḥa ।

स नो॑ मृत्योस्त्रायतां॑ पात्व॑हंसो

ज्योग्जीवा॑ जराम॑शीमहि ॥ ६५ ॥ ॥ ४७ ॥

sa nō mṛt'yōs'trāyatām' pāt'vagm'hasōj' jyōg'jīvā

jarāmaśhīmahi ॥ 65 ॥ ॥ 47 ॥

[१०-४८-१] [10-48-1]

अमुत्र॑भूयादध॑ यद्यमस्य॑ बृहस्पते , अ॒भि॒श॒स्तेर॑मुञ्चः ।

amut'rabhūyādadha yad'yamas'ya bṛhas'patē ,

abhiśhas'tēramuñ'chaḥa ।

प्रत्यौ॑हताम॒श्विना॑ मृत्युम॒स्माद्दे॒वाना॑मग्ने

भिषजा॑ शची॑भिः ॥ ६६ ॥ ॥ ४८ ॥

prat'yauhatāmaśh'vinā mṛt'yumas'mād'dēvānāmag'nē

bhiṣhajā śhachībhiḥi ॥ 66 ॥ ॥ 48 ॥

[१०-४९-१] [10-49-1]

हरिः हरन्तमनुयन्ति देवा विश्वस्येशानं वृषभं मतीनाम् ।

ha ri'g'm' ha ran'ta manuyan'ti dēvā

viśh'vas'yēśhānam' vṛṣhabham' matīnām ।

ब्रह्म सरूपमनु मेदमागादयनं मा विवधीर्विक्रमस्व ॥ ६७ ॥ ४९ ॥

bram'ha sarūpamanu mēdamāgādayanam' mā

vi vadhīr'vik'ramas'va ॥ 67 ॥ ४९ ॥

[१०-५०-१] [10-50-1]

शलकैरग्निमिन्धान , उभौ लोकौ सनेमहम् ।

śhal'kai rag'ni min'dhāna , ubhau lōkau sanēmaham ।

उभयोर्लोकयोर्ऋध्वाऽति मृत्युं तराम्यहम् ॥ ६८ ॥ ५० ॥

ubhayōr'lōkayōr'rdh'vā (a)ti mṛt'yun'

tarām'yaham ॥ 68 ॥ ५० ॥

[१०-५१-१] [10-51-1]

मा छिदो मृत्यो मा वधीर्मा मे बलं विवृहो मा प्रमोषीः ।

mā chhidō mṛt'yō mā vadhīr'mā mē

balam' vi vrhō māp' pramoṣhī-ḥi ।

प्रजां मा मे रीरिष ,

आयुरुग्र नृचक्षसं त्वा हविषा विधेम ॥ ६९ ॥ ५१ ॥

prajā'm' mā mē rīriṣha , āyurug'ra nṛchak'ṣhasan' tvā

haviśhā vidhēma ॥ 69 ॥ ५१ ॥

[१०-५२-१] [10-52-1]

मा नो महान्तमुत मा नो , अर्भकं मा न , उक्षन्तमुत मा न , उक्षितम् ।
mā nō mahān'tamuṭa mā nō , ar'bhakam' mā na ,
uk'ṣhan'tamuṭa mā na , uk'ṣhitam ।

मा नो वधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा

नस्तनुवो रुद्र रीरिषः ॥ ७० ॥ ॥ ५२ ॥

mā nō vadhī[fp]' pitarān' mōta mātarān' priyā mā
nas'tanuṅvō rud'ra rīriṣhaḥa ॥ 70 ॥ ॥ 52 ॥

[१०-५३-१] [10-53-1]

मा नस्तोके तनये मा न , आयुषि मा नो गोषु मा नो , अश्वेषु रीरिषः ।
mā nas'tōkē tanayē mā na , āyuṣhi mā nō
gōṣhu mā nō , aśh'veṣhu rīriṣhaḥa ।

वीरान्मा नो रुद्र भामितो वधीर्हविष्मन्तो

नमसा विधेम ते ॥ ७१ ॥ ॥ ५३ ॥

vīrān'mā nō rud'ra bhāmitō vadhīr'haviṣh'man'tō
namasā vidhēma tē ॥ 71 ॥ ॥ 53 ॥

[१०-५४-१] [10-54-1]

प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा जातानि परि ता बभूव ।

prajāpatē nat' tvadētān'yan'yō viśh'vā
jātāni pari tā babhūva ।

यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो ,

अस्तु वयञ् स्याम पतयो रयीणाम् ॥ ७२ ॥ ॥ ५४ ॥

yat'kāmas'tē juhumas'tan'nō , as'tu vayag'ges'syāma
pa^{ta}yō rayīṇām ॥ 72 ॥ ॥ 54 ॥

[१०-५५-१] [10-55-1]

स्वस्तिदा विशस्पतिर्वृत्रहा विमृधौ वशी ।

svas'tidā viśhas'pa^{tir}'vṛt'rahā vimṛ^{dhō} vaśhī ।

वृषेन्द्रः पुर , एतु नस्स्वस्तिदा , अभयंकरः ॥ ७३ ॥ ॥ ५५ ॥

vṛṣhēn'^{dra[fp]}' pura , ētu nas'svas'tidā ,
abhayan'^{ka}raḥa ॥ 73 ॥ ॥ 55 ॥

[१०-५६-१] [10-56-1]

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।

tryam'bakañ' yajāmahē sugan'dhim'
puṣh'^{ti}var'dhanam ।

उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् ॥ ७४ ॥ ॥ ५६ ॥

ur'vārukami^{va} ban'dhanān'mṛt'yōr'
muk'^{ṣhī}ya mā (a)mṛtā^āte ॥ 74 ॥ ॥ 56 ॥

[१०-५७-१] [10-57-1]

ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवे ।

yē tē sahas'^{ra}mayutam' pāśhā
mṛt'yō mar'^{tyā}ya han'tavē ।

तान्-यज्ञस्य मायया सर्वानवयजामहे ॥ ७५ ॥ ॥ ५७ ॥

tā-ne yaj'ñas'ya māyayā

sar'vānavayajāmahē ॥ 75 ॥ ॥ 57 ॥

[१०-५८-१] [10-58-1]

मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ॥ ७६ ॥ ॥ ५८ ॥

mṛt'yavēs' svāhā mṛt'yavēs' svāhā ॥ 76 ॥ ॥ 58 ॥

[१०-५९-१] [10-59-1]

देवकृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा ।

dēvakṛtas'yainasō (a)vayajanamasī' svāhā ।

मनुष्यकृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा ।

manuṣhakṛtas'yainasō (a)vayajanamasī' svāhā ।

पितृकृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा ।

pitṛkṛtas'yainasō (a)vayajanamasī' svāhā ।

आत्मकृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा ।

āt'makṛtas'yainasō (a)vayajanamasī' svāhā ।

अन्यकृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा ।

an'yakṛtas'yainasō (a)vayajanamasī' svāhā ।

अस्मत्कृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा ।

as'matkṛtas'yainasō (a)vayajanamasī' svāhā ।

यद्दिवा च नक्तं चैनश्चकृम तस्यावयजनमसि स्वाहा ।

yad'divā cha nak'tañ'

chai^{naśh'}chakṛma tas'yāvaya^{ja}namasis' svāhā ।

यत्स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्चकृम तस्यावयजनमसि स्वाहा ।

yat'svapana'taśh'cha jāg'ra^{taśh'}chai^{naśh'}chakṛma

tas'yāvaya^{ja}namasis' svāhā ।

यत्सुषुप्तश्च जाग्रतश्चैनश्चकृम तस्यावयजनमसि स्वाहा ।

yat'suṣhup'taśh'cha jāg'ra^{taśh'}chai^{naśh'}chakṛma

tas'yāvaya^{ja}namasis' svāhā ।

यद्विद्वांसश्चाविद्वांसश्चैनश्चकृम तस्यावयजनमसि स्वाहा ।

yad'vid'vāgm'saśh'chā^{vid'}vāgm'saśh'chai^{naśh'}

chakṛma tas'yāvaya^{ja}namasis' svāhā ।

एनस , एनसोऽवयजनमसि स्वाहा ॥ ७७ ॥ ॥ ५९ ॥

ēnasa , ēnasō (a)vayajana^{masi}' svāhā ॥ 77 ॥ ॥ 59 ॥

[१०-६०-१] [10-60-1]

यद्वो देवाश्चकृम जिह्या गुरु मनसो वा प्रयुती देवहेडनम् ।

yad'vō dēvāśh'chakṛma jih'va^{yā} guru ma^{nasō}

vāp' prayu^{tī} dēva^{hēda}nam ।

अरा वायो नो , अभि दुच्छुनायते तस्मिन्तदेनो

वासवो निर्धेतन स्वाहा ॥ ७८ ॥ ॥ ६० ॥

a^{rā} vāyō nō , abhi^{dut'}chhu^{nāyatē} tas'^{min'}tadē^{nō}

vasavō ni^{dhēta}nas' svāhā ॥ 78 ॥ ॥ 60 ॥

[१०-६१-१] [10-61-1]

कामोऽकार्षीं॑न्नमो॒ नमः ।

kāmō (a)kār'ṣhīⁱⁿ'namō namaḥa ।

कामोऽकार्षीं॑त्कामः करोति नाहं करोमि कामः कर्ता

नाहं कर्ता कामः कारयिता नाहं कारयिता ,

एष ते काम कामाय स्वाहा ॥ ७९ ॥ ॥ ६१ ॥

kāmō (a)kār'ṣhīt'kāma[hk]' karōti nāhañ' karōmi

kāma[hk]' kar'tā nāhañ' kar'tā kā^{ma}[hk]'

kā^{rayitā} nā^{hañ}' kā^{rayitā} , eṣha tē kāma

kā^{mā}yas' svā^{hā} ॥ 79 ॥ ॥ 61 ॥

[१०-६२-१] [10-62-1]

मन्युरकार्षीं॑न्नमो॒ नमः ।

man'yurakār'ṣhīⁱⁿ'namō namaḥa ।

मन्युरकार्षीं॑न्मन्युः करोति नाहं करोमि मन्युः कर्ता

नाहं कर्ता मन्युः कारयिता नाहं कारयिता ,

एष ते मन्यो मन्यवे स्वाहा ॥ ८० ॥ ॥ ६२ ॥

man'yurakār'ṣhīn'man'yu[hk]' karōti nāhañ'

karōmi man'yu[hk]' kar'tā nāhañ' kar'tā

man'^{yu}[hk]' kā^{rayitā} nā^{hañ}' kā^{rayitā} ,

eṣha tē man'yō man'^{ya}vēs' svā^{hā} ॥ 80 ॥ ॥ 62 ॥

[१०-६३-१] [10-63-1]

तिलाञ्जुहोमि सरसाꣳ सपिष्टान्गान्धार मम चित्ते रमन्तु स्वाहा ॥
tilāñ'juhōmi sarasāgm' sapiṣṭh'ṭān'gan'dhāra mama
chit'tē ra**man'**tus' **svā**hā ॥

गावो हिरण्यं धनमन्नपानꣳ सर्वेषाꣳ श्रियै स्वाहा ॥
gāvō hiraṇ'yana' dhanaman'napānagm'
sar'veṣhāgeśh' **śhri**yais' **svā**hā ॥

श्रियं च लक्ष्मिं च पुष्टिं च कीर्तिं चाऽऽनृण्यताम् ।
śhriyañ' cha lak'ṣhmiñ' cha puṣṭi'ñ' cha kīr'tiñ'
chā (**a**)nṛṇ'yatām ।

ब्रह्मण्यं बहुपुत्रताम् ।
bram'haṇ'yam' **ba**huput'ratām ।

श्रद्धामेधे प्रजास्संददातु स्वाहा ॥ ८१ ॥ ॥ ६३ ॥
śhrad'dhāmēdhēp'
prajā'ssan'da**dā**tus' **svā**hā ॥ 81 ॥ ॥ 63 ॥

[१०-६४-१] [10-64-1]

तिलाः कृष्णास्तिलाश्चेतास्तिलास्सौम्या वशानुगाः ।
tilā[hk]' kṛṣh'ṇās'ti'lāśh' **śhvētās'**tilās'saum'yā
vaśhā**nugā**-ḥa ।

तिलाः पुनन्तु मे पापं यत्किञ्चिद्दुरितं मयि स्वाहा ॥
tilā[fp]' punan'tu mē **pā**pañ'
yat'kiñ'chid'duritam' **ma**yis' **svā**hā ॥

चोरस्यान्नं नवश्राद्धं ब्रम्हहा गुरुतल्पगः ।

chōras'yān'nan' **na**vaśh'rād'dham'

bram'ha hā **gu**rutal'pagaha ।

गोस्तेयः सुरापानं भ्रूणहत्या तिला शान्तिः शमयन्तु स्वाहा ॥

gōs'tēyagm' **su**rāpānam' bhrūṇahat'yā tilā

śhān'tigm' śhama**yan'**tus' **svā**hā ॥

श्रीश्च लक्ष्मीश्च पुष्टीश्च कीर्तिं चाऽऽनृण्यताम् ।

śhrīśh'cha lak'śhmīśh'cha puṣh'tīśh'cha kīr'**tiñ'**

chā (**a**)nṛṇ'yatām ।

ब्रम्हण्यं बहुपुत्रताम् ।

bram'haṇ'yam' **ba**huput'ratām ।

श्रद्धामेधे प्रज्ञा तु जातवेदस्संददातु स्वाहा ॥ ८२ ॥ ॥ ६४ ॥

śhrad'dhāmēdhēp' praj'ñā

tu jātavēdas'san'da**dā**tus' **svā**hā ॥ 82 ॥ ॥ 64 ॥

[१०-६५-१] [10-65-1]

प्राणापानव्यानोदानसमाना मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं

विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

prāṇāpānav'yānōdānasamānā **mē**

śhudh'yan'tāñ' jyō**ti**raham' **vi**rajā

vipāp'mā **bhū**yā**sag**'ges' svāhā ।

वाङ्मनश्चक्षुश्श्रोत्रजिह्वाघ्राणरेतो बुद्ध्याकूतिस्संकल्पा मे शुध्यन्तां

ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

vān'manaśh'chak'shuśh'śhrōt'rajih'vāgh'rāṇarētō

bud'dhyākūtis'saṅ'kal'pā mē

śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham' virajā

vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

त्वक्कर्ममांसरुधिरमेदोमज्जास्नायवोऽस्थीनि मे शुध्यन्तां

ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

tvak'char'mamāgm'sarudhiramēdōmaj'jās'nāyavō

(a)s'thīni mē śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham'

virajā vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

शिरःपाणिपादपार्श्वपृष्ठोरुदरजङ्घशिश्नोपस्थपायवो मे शुध्यन्तां

ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

śhira[fp]'pāṇipādapār'śhvaprśh'thōrūdarajan'ghaśhiśh'

nōpas'thapāyavō mē śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham'

virajā vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

उत्तिष्ठ पुरुष हरित पिङ्गल लोहिताक्षि देहि देहि ददापयिता मे शुध्यन्तां

ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ॥ ८३ ॥ ॥ ६५ ॥

ut'tiṣh'tha puruṣha harita piṅ'gala lōhitāk'shi dēhi

dēhi dadāpayitā mē śhudh'yan'tāñ'

jyōtiraham' virajā vipāp'mā

bhūyāsag'ges' svāhā ॥ 83 ॥ ॥ 65 ॥

[१०-६६-१] [10-66-1]

पृथिव्यापस्तेजो वायुराकाशा मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं विरजा
विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

pr̥thiv'yāpas'tējō vāyurākāśhā mē
śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham' virajā
vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धा मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं विरजा
विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

śhab'das'par'śharūparasagan'dhā mē
śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham' virajā
vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

मनोवाक्कायकर्माणि मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं
विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

manōvāk'kāyakar'māṇi mē śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham'
virajā vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

अव्यक्तभावैरहंकारैर्ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

av'yak'tabhāvairahan'kairair'jyōtiraham' virajā
vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

आत्मा मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।

āt'mā mē śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham' virajā
vipāp'mā bhūyāsag'ges' svāhā ।

अन्तरात्मा मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।
an'tarāt'mā mē śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham' virajā
vipāp'mā bhūyāśag'ges' svāhā ।

परमात्मा मे शुध्यन्तां ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासुः स्वाहा ।
paramāt'mā mē śhudh'yan'tāñ' jyōtiraham' virajā
vipāp'mā bhūyāśag'ges' svāhā ।

क्षुधे स्वाहा ।

kśudhēs' svāhā ।

क्षुत्पिपासाय स्वाहा ।

kśhut'pipāsāyas' svāhā ।

विविद्व्यै स्वाहा ।

vivit'vyais' svāhā ।

ऋग्विधानाय स्वाहा ।

ṛg'vidhānāyas' svāhā ।

कषोत्काय स्वाहा ।

kaśhōōt'kāyas' svāhā ।

क्षुत्पिपासामलं ज्येष्ठामलक्ष्मीर्नाशयाम्यहम् ।

kśhut'pipāsāmalañ'

jyēṣh'thāmalak'śhmīr'nāśhayām'yaham ।

अभूतिमसमृद्धिं च सर्वान्निर्णुद मे पाप्मानं॑ स्वाहा ।

a**bhū**tima**sa**mṛd'**dhiñ'** cha sar'vān'nir'ṇuda mē
pāp'**mā**nag'ges' svāhā ।

अन्नमयप्राणमयमनोमयविज्ञानमयमानन्दमयमात्मा मे शुध्यन्तां
ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासु॑ स्वाहा ॥ ८४ ॥ ॥ ६६ ॥

an'namayap'rāṇamayamanōmaya
vij'ñānamayamānan'damayamāt'mā **mē**
śhudh'**yan'tāñ'** jyō**ti**raham' **virajā** vipāp'mā
bhūyā**sag'**ges' svāhā**ā** ॥ 84 ॥ ॥ 66 ॥

[१०-६७-१] [10-67-1]

अग्नये स्वाहा ।

ag'nayēs' svāhā**ā** ।

विश्वेभ्यो देवेभ्यस्स्वाहा ।

viśh've**ēbh'yō** dēvēbh'yas'svāhā**ā** ।

ध्रुवाय भूमाय स्वाहा ।

dhruvā**ya bhū**māyas' svāhā**ā** ।

ध्रुवक्षितये स्वाहा ।

dhruvak'ṣhi**ta**yēs' svāhā**ā** ।

अच्युतक्षितये स्वाहा ।

ach'yutak'ṣhi**ta**yēs' svāhā**ā** ।

अ॒ग्नये॑ स्विष्ट॒कृते॒ स्वाहा॑ ।

ag'nayē^{ēs}' sviṣṭ'ṭa^ṛtēs' svāhā^ā ।

धर्मा॑य॒ स्वाहा॑ ।

dhar'^{mā}yas' svāhā^ā ।

अध॑र्माय॒ स्वाहा॑ ।

a^{dhar}'māyas' svāhā^ā ।

अ॒द्भ्यस्स्वाहा॑ ।

ad'^{bhyas}'svāhā^ā ।

ओ॒षधिव॑न॒स्पति॒भ्यः॒ स्वाहा॑ ॥ ८५ ॥

ōṣhadhivanas'^{pa}tibh'^{yas}' svāhā^ā ॥ 85 ॥

[१०-६७-२] [10-67-2]○

र॒क्षोदे॑व॒जने॒भ्यस्स्वाहा॑ ।

rak'^{ṣhōdēvaja}nēbh'^{yas}'svāhā^ā ।

गृ॒ह्या॑भ्य॒स्स्वाहा॑ ।

grh'^{yā}^{ābh}'yas' svāhā^ā ।

अ॒वसाने॑भ्य॒स्स्वाहा॑ ।

ava^{sānē}^{ēbh}'yas' svāhā^ā ।

अ॒वसान॑पति॒भ्यस्स्वाहा॑ ।

ava^{sā}^{na}patibh'^{yas}'svāhā^ā ।

सर्वभूतेभ्यस्स्वाहा ।

sar'vabhūtēbh'yas'svāhā ।

कामाय स्वाहा ।

kāmāyas' svāhā ।

अन्तरिक्षाय स्वाहा ।

an'tarikṣāyas' svāhā ।

यदेजति जगति यच्च चेष्टति नाम्नो भागोऽयं नाम्ने स्वाहा ।

yadējati jagati yat'cha chēṣṭati nām'nō

bhāgō (a)yan' nām'nēs' svāhā ।

पृथिव्यै स्वाहा ।

prthivyais' svāhā ।

अन्तरिक्षाय स्वाहा ॥ ८६ ॥

an'tarikṣāyas' svāhā ॥ 86 ॥

[१०-६७-३] [10-67-3]

दिवे स्वाहा ।

divēs' svāhā ।

सूर्याय स्वाहा ।

sūr'yāyas' svāhā ।

चन्द्रमसे स्वाहा ।

chan'dramasēs' svāhā ।

नक्षत्रेभ्यस्स्वाहा ।

nak'ṣhat'rēbh'yas'svāhā̄ ।

इन्द्राय स्वाहा ।

in'drāyas'svāhā̄ ।

बृहस्पतये स्वाहा ।

br'has'patayēs'svāhā̄ ।

प्रजापतये स्वाहा ।

prajāpatayēs'svāhā̄ ।

ब्रह्मणे स्वाहा ।

bram'haṇēs'svāhā̄ ।

स्वधा पितृभ्यस्स्वाहा ।

svadhā piṭrbh'yas'svāhā̄ ।

नमो रुद्राय पशुपतये स्वाहा ॥ ८७ ॥

namō rud'rāya paśhupatayēs'svāhā̄ ॥ 87 ॥

[१०-६७-४] [10-67-4]

देवेभ्यस्स्वाहा ।

dēvēbh'yas'svāhā̄ ।

पितृभ्यस्स्वधाऽस्तु ।

piṭrbh'yas'svadhā (a)s'tu ।

भूतेभ्यो नमः ।

bhūtēbh'yō namaha ।

मनुष्येभ्यो हन्ता ।

manuṣh'yēbh'yō hantā ।

प्रजापतये स्वाहा ।

prajāpatayēs' svāhā ।

परमेष्ठिने स्वाहा ।

paramēṣh'thinēs' svāhā ।

यथा कूपश्शतधारस्सहस्रधारो , अक्षितः ।

yathā kūpaśh'shata dhāras' sahas'radhārō , ak'shitaha ।

एवा मे , अस्तु धान्यं सहस्रधारमक्षितम् ।

ēvā mē , as'tu dhān'yagm' sahas'radhāramak'shitam ।

धनधान्यै स्वाहा ।

dhanadhān'yais' svāhā ।

ये भूताः प्रचरन्ति दिवानक्तं बलिमिच्छन्तौ वितुदस्य प्रेष्याः ।

yē bhūtā[fp]' pracharan'ti divānak'tam'

balimit'chhan'tō vitudas'yap' prēṣh'yāha ।

तेभ्यो बलिं पुष्टिकामो हरामि मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर्दधातु स्वाहा ॥ ८८ ॥

tēbh'yō balim' puṣh'tikāmō harāmi mayi puṣh'tim'

puṣh'tipatir'dadhātus' svāhā ॥ 88 ॥

ओषधिवनस्पतिभ्यस्स्वाहाऽन्तरिक्षाय स्वाहा नमो रुद्राय पशुपतये स्वाहा
वितुदस्य प्रेष्या , एकं च ॥ ६७ ॥

ōṣhadhivanas'patibh'yas'svāhā (a)n'tarik'ṣhāyas' svāhā
na mō rud'rāya paśhupa tayēs' svāhā
vitu das'yap' prēsh'yā , ēkañ' cha ॥ 67 ॥

[१०-६८-१] [10-68-1]

ओं तद्ब्रम्ह ।

ōōn' tad'bram'ha ।

ओं तद्वायुः ।

ōōn' tad'vāyuhu ।

ओं तदात्मा ।

ōōn' tadāt'mā ।

ओं तत्सत्यम् ।

ōōn' tat'sat'yam ।

ओं तत्सर्वम् ।

ōōn' tat'sar'vam'm ।

ओं तत्पुरोर्नमः ।

ōōn' tat'purōr'namaḥ ।

अन्तश्चरति भूतेषु गुहायां विश्वमूर्तिषु ।

an'taśh'charati bhūtēṣhu guhāyām' viśh'vamūr'tiṣhu ।

त्वं यज्ञस्त्वं वषट्कारस्त्वमिन्द्रस्त्वꣳ रुद्रस्त्वं विष्णुस्त्वं ब्रम्ह त्वं प्रजापतिः ।
tvañ' yaj'ñas'tvam' vaṣaṭ'kāras'tvamin'dras'tvagm'
rud'ras'tvam' viṣh'ṇus'tvam'
bram'hat' tvam' prajāpatiḥi ।

त्वं तदाप , आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रम्ह
भूर्भुवस्सुवरोम् ॥ ८९ ॥ ॥ ६८ ॥

tvan' tadāpa , āpōj' jyōtī rasō (a)mṛtam' bram'ha
bhūr'bhuvassuvarōm ॥ 89 ॥ ॥ 68 ॥

[१०-६९-१] [10-69-1]

श्रद्धायां प्राणे निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyām' prāṇē ni'viṣh'tō (a)mṛtañ' juhōmi ।

श्रद्धायामपाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyāmapānē ni'viṣh'tō (a)mṛtañ' juhōmi ।

श्रद्धायां व्याने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyām' vyānē ni'viṣh'tō (a)mṛtañ' juhōmi ।

श्रद्धायामुदाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyāmuḍānē ni'viṣh'tō (a)mṛtañ' juhōmi ।

श्रद्धायाꣳ समाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyāgm' samānē ni'viṣh'tō (a)mṛtañ' juhōmi ।

ब्रम्हणि म , आत्माऽमृतत्वाय ।

bram'haṇi ma , āt'mā (a)mṛtat'vāya ।

अमृतोपस्तरणमसि ।

amṛtōpas'ta^{ra}ṇamasi ।

श्रद्धायां॥ प्राणे निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyā^{ām}' prāṇē ni^{viṣh}'tō (a)mṛ^{tañ}' juhōmi ।

शिवो मां विशाप्रदाहाय ।

śhivō mā viśhāp'^{radā}hāya ।

प्राणाय स्वाहा॥ ।

prāṇāyas' svāhā^ā ।

श्रद्धायामपाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyā^{māpā}nē ni^{viṣh}'tō (a)mṛ^{tañ}' juhōmi ।

शिवो मां विशाप्रदाहाय ।

śhivō mā viśhāp'^{radā}hāya ।

अपानाय स्वाहा॥ ।

apānāyas' svāhā^ā ।

श्रद्धायां॥ व्याने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyā^{ām}' vyānē ni^{viṣh}'tō (a)mṛ^{tañ}' juhōmi ।

शिवो मां विशाप्रदाहाय ।

śhivō mā viśhāp'^{radā}hāya ।

व्यानाय स्वाहा॥ ।

vyānāyas' svāhā^ā ।

श्रद्धायामुदाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyā mudānē ni viṣh'tō (a)mṛtañ' juhōmi ।

शिवो मा विशाप्रदाहाय ।

śhivō mā viśhāp'radāhāya ।

उदानाय स्वाहा ॥

udānāyas' svāhā ॥

श्रद्धायाः समाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि ।

śhrad'dhāyāgm' samānē ni viṣh'tō (a)mṛtañ' juhōmi ।

शिवो मा विशाप्रदाहाय ।

śhivō mā viśhāp'radāhāya ।

समानाय स्वाहा ॥

samānāyas' svāhā ॥

ब्रह्मणि म , आत्माऽमृतत्वाय ।

bram'haṇi ma , āt'mā (a)mṛtat'vāya ।

अमृतापिधानमसि ॥ ९० ॥ ॥ ६९ ॥

amṛtāpidhāna masi ॥ 90 ॥ ॥ 69 ॥

[१०-७०-१] [10-70-1]

श्रद्धायां प्राणे निविश्यामृतं हुतम् ।

śhrad'dhāyā am' prāṇē ni viśh'yā mṛtagm' hutam ।

प्राणमन्त्रेनाप्यायस्व ।

prāṇaman'nēnāp'yāyas'va ।

श्रद्धायामपाने निविश्यामृतं हुतम् ।

śhrad'dhāyāmapānē ni'viśh'yāmṛtagm' hutam ।

अपानमन्त्रेनाप्यायस्व ।

apānaman'nēnāp'yāyas'va ।

श्रद्धायां व्याने निविश्यामृतं हुतम् ।

śhrad'dhāyāām' vyānē ni'viśh'yāmṛtagm' hutam ।

व्यानमन्त्रेनाप्यायस्व ।

vyānaman'nēnāp'yāyas'va ।

श्रद्धायामुदाने निविश्यामृतं हुतम् ।

śhrad'dhāyāmuḍānē ni'viśh'yāmṛtagm' hutam ।

उदानमन्त्रेनाप्यायस्व ।

udānaman'nēnāp'yāyas'va ।

श्रद्धायां समाने निविश्यामृतं हुतम् ।

śhrad'dhāyāgm' samānē ni'viśh'yāmṛtagm' hutam ।

समानमन्त्रेनाप्यायस्व ॥ ९१ ॥ ॥ ७० ॥

samānaman'nēnāp'yāyas'va ॥ 91 ॥ ॥ 70 ॥

[१०-७१-१] [10-71-1]

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽङ्गुष्ठं च समाश्रितः ।

aṅ'guṣṭh'thamāt'ra[fp]' puruṣhō (a)n'guṣṭh'thañ'
cha samāśh'ritaḥa ।

ईशस्सर्वस्य जगतः प्रभुः प्रीणाति विश्वभुक् ॥ ९२ ॥ ७१ ॥

īshas'sar'vas'ya jagata[fp]' prabhu[fp]'
prīṇā**ti** viśh'**va**bhuke ॥ 92 ॥ 71 ॥

[१०-७२-१] [10-72-1]

वाङ्म , आसन्न ।

vān'**ma** , āsan'ne ।

नसोः प्राणः ।

na**sō**[fp]' prāṇaḥa ।

अक्ष्योश्चक्षुः ।

ak'ṣhyōśh'chak'**ṣhu**ḥu ।

कर्णयोश्श्रोत्रम् ।

kar'**ṇa**yōśh'śhrōt'ram'**m** ।

बाहुवोर्बलम् ।

bāhu**vōr**'bala**m**'**m** ।

ऊरुवोरोजः ।

ūru**vōrō****ja**ḥa ।

अरि॑ष्टा विश्वा॒न्यङ्गानि॑ त॒नूः ।

a^{ri}ṣh'ṭā viśh'vān'yaṅ'gāni ta nū-ḥu ।

त॒नुवा॑ मे स॒ह नम॑स्ते , अस्तु॒ मा मां हि॑ःसीः ॥ ९३ ॥ ॥ ७२ ॥

tanu^{vā} mē sa ha na^{mas}'tē ,

as'tu mā mā higm'sī-ḥi ॥ 93 ॥ ॥ 72 ॥

[१०-७३-१] [10-73-1]

वय॑स्सुप॒र्णा , उप॑सेदु॒रिन्द्रं॑ प्रि॒यमे॑धा , ऋष॑यो॒ नाध॑मानाः ।

va^{yas}'su^{par}'ṇā , upa^{sē}du^{rin}'^{dram}' priya^{mē}dhā ,

ṛ^{sha}yō nā^{dha}mānā-ḥa ।

अप॑ ध्वा॒न्तमूर्णु॑हि पू॒र्द्धि

चक्षु॑र्मु॒मुग्ध्य॑स्मान्निघ॒येऽव॑ ब॒द्धान् ॥ ९४ ॥ ॥ ७३ ॥

a^{pad}' dhvān'tamū^{ūr}'ṇuhi pūrd'dhi

chak'^{shur}' mu^{mug}'^{dhyas}'mān'ⁿⁱdhayē

(a)va ^{bad}'dhā-ne ॥ 94 ॥ ॥ 73 ॥

[१०-७४-१] [10-74-1]

प्राणा॑नां ग्रन्थि॒रसि॑ रुद्रो मां विशा॒न्तकः॑ ।

prāṇānān' gran'thira^{si} rud'rō mā viśhān'takaḥa ।

तेना॑न्नेना॒प्याय॑स्व ॥ ९५ ॥ ॥ ७४ ॥

tēnān'nēnā^{ap}'yā^{yas}'va ॥ 95 ॥ ॥ 74 ॥

[१०-७५-१] [10-75-1]

नमो रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ॥ ९६ ॥ ॥ ७५ ॥

namō rud'rāya viṣh'ṇavē mṛt'yur'mē pāhi ॥ 96 ॥ ॥ 75 ॥

[१०-७६-१] [10-76-1]

त्वमग्ने द्युभिस्त्वमाशुशुक्षणिस्त्वमद्भ्यस्त्वमश्मनस्परि ।

tvamag'nēd' dyubhis'tvamāśhuśhuk'shaṇis'

tvamad'bhyas'tvamaśh'manas'pari ।

त्वं वनेभ्यस्त्वमोषधीभ्यस्त्वं नृणां

नृपते जायसे शुचिः ॥ ९७ ॥ ॥ ७६ ॥

tvam' vanēbh'yas'tvamōśhadhībh'yas'tvan' nṛṇān'

nṛpatē jāyasē śhuchiḥi ॥ 97 ॥ ॥ 76 ॥

[१०-७७-१] [10-77-1]

शिवेन मे सन्तिष्ठस्व स्योनेन मे सन्तिष्ठस्व सुभूतेन मे सन्तिष्ठस्व

ब्रह्मवर्चसेन मे सन्तिष्ठस्व यज्ञस्यर्द्धिमनु सन्तिष्ठस्वोप ते

यज्ञ नम , उप ते नम , उप ते नमः ॥ ९८ ॥ ॥ ७७ ॥

śhivēna mē san'tiṣh'thas'vas' syōnēna mē

san'tiṣh'thas'va subhūtēna mē

san'tiṣh'thas'vab' bram'havar'chasēna mē

san'tiṣh'thas'va yaj'ñas'yard'dhimanu

san'tiṣh'thas'vōpa tē yaj'ña nama , upa tē

nama , upa tē namaḥa ॥ 98 ॥ ॥ 77 ॥

[१०-७८-१] [10-78-1]

सत्यं परं परं सत्यं सत्येन न सुवर्गाल्लोकाच्च्यवन्ते कदाचन सतां हि
sat'yam' param' paragm' sat'yagm'

sat'yēna na suvar'gāl'lōkāt'chya van'tē
kadāchana satāgm' hi

सत्यं तस्मात्सत्ये रमन्ते तप , इति तपो नानशानात्परं यद्धि परं
sat'yan' tas'māāt' sat'yē raman'tē tapa , iti tapō
nānaśhanāt'parañ' yad'dhī paran'

तपस्तदुर्धर्षं तदुराधर्षं तस्मात्तपसि रमन्ते दम , इति नियतं
tapas'tad'dur'dhar'ṣhan' tad'durādhar'ṣhan'
tas'māt'tapasi raman'tē dama , iti niyatam'

ब्रह्मचारिणस्तस्माद्दमे रमन्ते शम ,
इत्यरण्ये मुनयस्तस्माच्छमे रमन्ते
bram'hachāriṇas'tas'mād'damē
raman'tē śhama , it'yaran'yē
munayas'tas'māt'chhamē raman'tē

दानमिति सर्वाणि भूतानि प्रशंसन्ति
दानान्नातिदुश्चरं तस्माद्दाने रमन्ते
dānamiti sarvāṇi bhūtānip' praśhagm'san'ti
dānān'nāti duśh'charan' tas'māād'dānē raman'tē

धर्म , इति धर्मेण सर्वामिदं परिगृहीतं धर्मान्नातिदुष्करं
dhar'ma , iti dhar'mēṇa sar'vamidam'
parigrhītan' dhar'mān'nātiduṣh'karan'

तस्माद्धर्मे रमन्ते प्रजन , इति भूयांसस्तस्माद्भूयिष्ठाः प्रजायन्ते
tas'māād' dhar'mē raman'tēp' prajana ,
iti bhūyāgm'sas'tas'mād'bhūyiṣh'ṭhā[fp]'
prajāyan'tē

तस्माद्भूयिष्ठाः प्रजनने रमन्तेऽग्नय ,
इत्याह तस्मादग्नय , आधातव्याः
tas'mād'bhūyiṣh'ṭhā[fp]' prajana nē raman'tē
(a)g'naya , it'yāha tas'mādag'naya , ādhātav'yā ,

अग्निहोत्रमित्याह तस्मादग्निहोत्रे रमन्ते यज्ञ ,
इति यज्ञो हि देवास्तस्माद्यज्ञे
ag'nihōt'ramit'yāha tas'mādag'nihōt'rē raman'tē
yaj'ña , iti yaj'ñō hi dēvās'tas'māād'yaj'ñē

रमन्ते मानसमिति विद्वांसस्तस्माद्विद्वांसं ,
एव मानसे रमन्ते न्यास , इति
raman'tē mānasamiti

vid'vāgm'sas'tas'māād'vid'vāgm'sa ,
ēva mānasē raman'tēn' nyāsa , itib'

ब्रम्हा ब्रम्हा हि परः परौ हि ब्रम्हा तानि वा ,
एतान्यवराणि परासि न्यास ,

bram'hāb' bram'hā hi para[fp]'

parō hib' bram'hā tāni vā ,

ētān'ya varāṇi parāgm'sin' nyāsa ,

एवात्यरेचयद्य , एवं वेदेत्युपनिषत् ॥ ९९ ॥ ॥ ७८ ॥

ēvāt'yarēchayad'ya ,

ēvam' vēdēt'yupaniṣhate ॥ 99 ॥ ॥ 78 ॥

[१०-७९-१] [10-79-1]

प्राजापत्यो हारुणिस्सुपर्णेयः प्रजापतिं पितरमुपससार किं भगवन्तः

prājāpat'yō hāruṇis'supar'ṇeya[fp]' prajāpatim'

pitaramupasasāra kim' bhagavan'ta[fp]'

परमं वदन्तीति तस्मै प्रौवाच सत्येन

वायुरावाति सत्येनादित्यो रोचते दिवि

paramam' vadan'tīti tas'maip' prōvācha

sat'yēna vāyurāvāti sat'yēnādityō rōchatē divi

सत्यं वाचः प्रतिष्ठा सत्ये सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मात्सत्यं परमं वदन्ति

sat'yam' vācha[fp]' pratīṣṭh'ṭhā sat'yē

sar'vam' pratīṣṭh'ṭhitan' tas'māāt'sat'yam'

paramam' vadan'ti

तपसा देवा देवतामग्र , आयन्तपसर्षयस्सुवरन्वविन्दन्तपसा
ta^{pa}sā dēvā dēvatāmag'ra ,

āyan'ta^{pa}sar'ṣha^{ya}s'su^{va}ran'^{va}vin'dan'ta^{pa}sā

सपत्नान्प्रणुदामारातीस्तपसि सर्व

प्रतिष्ठितं तस्मात्तपः परमं वदन्ति

sapat'nān'pra^{ṇu}dāmārā^{tī}s'ta^{pa}si sar'vam'

pra^{ti}ṣh'thi^{tan}'tas'māt'ta^{pa}[fp]'

paramam' va^{dan}'ti

दमेन दान्ताः किल्बिषमवधून्वन्ति दमेन

ब्रह्मचारिणस्सुवरगच्छन्दमौ

da^{mē}na dān'tā[hk]'kil'bi^{ṣha}mavadhūn'van'ti

da^{mē}nab' bram'hachāriṇas'

su^{va}ragat'chhan'da^{mō}

भूतानां॥ दुराधर्षं दमे सर्वं प्रतिष्ठितं तस्माद्दमः परमं वदन्ति

bhūtānā^{ān}'du^{rā}dhar'ṣhan'da^{mē}

sar'vam' pra^{ti}ṣh'thi^{tan}'tas'mād'da^{ma}[fp]'

paramam' va^{dan}'ti

शमेन शान्ताश्शिवमाचरन्ति शमेन नाकं

मुनयोऽन्वविन्दुच्छमौ भूतानां॥

śha^{mē}na śhān'tāśh'śhivamācharan'ti

śha^{mē}na nākam' munayō

(a)n'va^{vin}'dañ'chha^{mō} bhūtānā^{ān}'

दुराधर्षञ्छमै सर्वं प्रतिष्ठितं तस्माच्छमः परमं वदन्ति दानं
durādhara'shañ'chhamē sar'vam' pratiṣh'thitan'
tas'māt'chhamā[fp]' paramam' vadan'ti dānañ'

यज्ञानां वरूथं दक्षिणा लोके दातारः सर्वभूतान्युपजीवन्ति
yaj'ñānām' varūthan' dak'shinā lōkē
dātāragm' sar'vabhūtān'yupajivan'ti

दानेनारातीरपानुदन्त दानेन द्विषन्तो
मित्रा भवन्ति दाने सर्वं प्रतिष्ठितं
dānēnārātirapānudan'ta dānēnad' dviṣhan'tō
mit'rā bhavan'ti dānē sar'vam' pratiṣh'thitan'

तस्माद्दानं परमं वदन्ति धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा लोके
tas'māād'dānam' paramam' vadan'ti dhar'mō
viṣ'vas'ya jagata[fp]' pratiṣh'thā lōkē

धर्मिष्ठं प्रजा , उपसर्पन्ति धर्मेण पापमपनुदति धर्मे सर्वं
dhar'miṣh'tham' prajā , upasar'pan'ti
dhar'mēna pāpama panudati dhar'mē sar'vam'

प्रतिष्ठितं तस्माद्धर्मं परमं वदन्ति प्रजननं वै प्रतिष्ठा लोके
pratiṣh'thitan' tas'māād'dhar'mam' paramam'
vadan'tip' prajānam' vaip' pratiṣh'thā lōkē

साधु प्रजायास्तन्तुं तन्वानः पितृणामनृणो
भवति तदेव तस्या , अनृणं

sādhup' prajāyāās'tan'tun' tan'vāna[fp]'
piṭṛṇāmaṇṛṇō bhavati taḍeva tas'yā , anṛṇan'

तस्मात्प्रजननं परमं वदन्त्यग्नयो वै त्रयीं विद्या देवयानः पन्था
tas'māāt' prajanaṇam' paramaṇm'
vaḍan'tyag'nayō vai't trayī vid'yā
ḍevayāna[fp]' pan'thā

गार्हपत्य , ऋक्पृथिवी रथन्तरमन्वाहार्यपचनं यजुरन्तरिक्षं
gār'hapat'ya , ṛk'pṛthivī
raṭhan'taraman'vāhār'yapaḥanañ'
yajuran'tarik'ṣhaṇm'

वामदेव्यमाहवनीयस्सामं सुवर्गो लोको बृहत्तस्मादग्नीन्परमं
vāmaḍev'yamaḥavanīyas'sāma suvar'gō
lōkō bṛhat'tas'mādag'nīn'paramaṇm'

वदन्त्यग्निहोत्रं सायं प्रातर्गृहाणां
निष्कृतिस्स्विष्टं सुहुतं यज्ञक्रतूनां
vaḍan'tyag'niḥōt'ragm' sāyam'
prātar'grhāṇān' niṣh'kr̥tis'sviṣh'tagm'
suhuṭañ' yaj'ñak'ratūnām'

प्रायणः सुवर्गस्य लोकस्य ज्योतिस्तस्मादग्निहोत्रं
परमं वदन्ति यज्ञ , इति

prāyaṇagm' suvar'gas'ya lōkas'yaj'
jyōtis'tas'mādag'nihōt'ram' paramam'
vadan'ti yaj'ña , iti

यज्ञेन हि देवा दिवं गता यज्ञेनासुरानपानुदन्त
यज्ञेन द्विषन्तो मित्रा

yaj'ñēna hi devā divaṅ' gatā
yaj'ñēnāsurānapānudan'ta
yaj'ñēnad' dviṣhan'tō mit'rā

भवन्ति यज्ञे सर्वं प्रतिष्ठितं तस्माद्यज्ञं
परमं वदन्ति मानसं वै

bhavan'ti yaj'ñē sar'vam' pratish'thitan'
tas'māād'yaj'ñam' paramam' vadan'ti
mānasam' vaip'

प्राजापत्यं पवित्रं मानसेन मनसा

साधु पश्यति मानसा , ऋषयः प्रजा ,

prajāpat'yam' pavit'ram' mānasēna manasā
sādhu paśh'yati mānasā , ṛṣhaya[fp]' prajā ,

असृजन्त मानसे सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मान्मानसं परमं वदन्ति न्यास

asṛjan'ta mānasē sar'vam' pratish'thitan'
tas'māān'mānasam' paramam' vadan'tin' nyāsa

इत्याहुर्मनीषिणो॥ ब्रम्हाणं ब्रम्हा विश्वः कतमस्स्वयंभुः

it'yāhur'manīṣhiṇōb' bram'hāṇam' bram'hā
viśh'va[hk]' kathamamas'svayam'bhu[fp]'

प्रजापतिस्संवत्सर , इति संवत्सरोऽसावादित्यो य ,
एष , आदित्ये पुरुषस्स

prajāpatis'sam'vat'sara , iti sam'vat'sarō

(a)sāvādit'yō ya , eṣha , ādit'yē puruṣhas'sa

परमेष्ठी ब्रम्हात्मा याभिरादित्यस्तपति

रश्मिभिस्ताभिः पर्जन्यो वर्षति

paramēṣh'thīb' bram'hāt'mā

yābhirādit'yas'tapati raśh'mibhis'tābhi[fp]'

par'jan'yō var'shati

पर्जन्येनौषधिवनस्पतयः प्रजायन्त , ओषधिवनस्पतिभिरन्नं

par'jan'yēnauṣhadhivanas'pataya[fp]'

prajāyan'ta , oṣhadhivanas'patibhiran'nam'

भवत्यन्नेन प्राणाः प्राणैर्बलं बलेन तपस्तपसा श्रद्धा श्रद्धया मेधा

bhavat'yan'nēnap' prāṇā[fp]'

prāṇair'balam' balēna tapas'tapasāśh'

śhrad'dhāśh' śhrad'dhayā mēdhā

मेधया मनीषा मनीषया मनो मनसा

शान्तिश्शान्त्या चित्तं चित्तेन स्मृतिः स्मृत्या

mēdhayā manīṣhā manīṣhayā manō manasā
śhān'tiśh'śhān'tyā chit'tañ' chit'tēnas'
smṛtig'es' smṛtyās'

स्मारः स्मारेण विज्ञानं विज्ञानेनात्मानं वेदयति तस्माद्ब्रह्म

smārag'es' smārēṇa vijñānam'

vijñānēnāt'mānam' vēdayati tas'mādan'nan'

ददन्त्सर्वाण्येतानि ददात्यन्नात्प्राणा भवन्ति भूतानां प्राणैर्मनो

dadan'tsar'vāṇ'yētāni dadāt'yan'nāat'prāṇā

bhavan'ti bhūtānām' prāṇair'manō

मनसश्च विज्ञानं विज्ञानादानन्दो

ब्रह्म योनिस्स वा , एष पुरुषः पञ्चधा

manasaśh'cha vijñānam'

vijñānādānan'dōb' bram'ha yōnis'sa vā ,

ēṣha puruṣha[fp]' pañ'chadhā

पञ्चात्मा येन सर्वमिदं प्रोतं पृथिवी चान्तरिक्षं च द्यौश्च

pañ'chāt'mā yēna sar'vamidam' prōtam'

pr̥thivī chān'tarik'ṣhañ' chad' dyauśh'cha

दिशश्चान्तरदिशाश्च स वै सर्वमिदं जगत्स भूतस भव्यं

diśhāśh'chāvān'taradiśhāśh'cha sa vai

sar'vamidañ' jagat'sa sa bhūtagm' sa bhav'yañ'

जिज्ञासकृत् , ऋतजा रयिष्ठाश्चद्वा सत्यो
महस्वान्तपसोवरिष्ठाद्ज्ञात्वा तमेवं

jij'ñāsak'ṛp'ta , ṛtajā rayiṣh'ṭhāśh'śhrad'dhā
sat'yō maḥas'vān'tapasōvarīṣh'ṭhād'jñāt'vā
tamēvam'

मनसा हृदा च भूयो न मृत्युमुपयाहि विद्वान्तस्मान्न्यासमेषां
manasā hṛdā cha bhūyō na mṛt'yumuṣayāhi
vid'vān'tas'māān'nyāsamēśhān'

तपसामतिरिक्तमाहुर्वसुरण्वो विभूरसि प्राणे त्वमसि संघाता
tapasāmatirik'tamāhur'vasuraṅ'vō
vibhūrasip'prāṅēt'tvamasī san'dhātāb'

ब्रह्मन्त्वमसि विश्वधृत्तेजोदास्त्वमस्यग्निरसि
वर्चोदास्त्वमसि सूर्यस्य
bram'han'tvamasī
viśh'vadhṛt'tējōdās'tvamas'yag'nirasi
var'chōdās'tvamasī sūr'yas'yad'

द्युन्नोदास्त्वमसि चन्द्रमस ,

उपयामगृहीतोऽसि ब्रह्मणे॥ त्वा महस ,

dyum'nōdās'tvamasī chan'dramasa ,

upayāmagrīhītō (a)sib' bram'haṅē't' tvā mahasa ,

ओमित्यात्मानं युञ्जीतैतद्वै महोपनिषदं देवानां गुह्यं य , एवं वेदं
ōmit'yāt'mānañ' yuñ'jī'taitad'vai
mahōpaniṣhadan' dēvānān'
guh'yañ' ya , ēvaṁ' vēdab'

ब्रह्मणो महिमानमाप्नोति तस्माद्ब्रह्मणो
महिमानमित्युपनिषत् ॥ १०० ॥ ॥ ७९ ॥

bram'haṇō mahimānamāp'nōti
tas'māād' bram'haṇō
mahimānamit'yupaniṣhate ॥ 100 ॥ ॥ 79 ॥

[१०-८०-१] [10-80-1]

तस्यैवं विदुषो यज्ञस्यात्मा यजमानश्श्रद्धा पत्नी शरीरमिधममुरो

tas'yaivam' viduṣhō yaj'ñas'yāt'mā
yajamānaśh'śhrad'dhā pat'nī
śharīramidh'mamurō

वेदिर्लोमानि बर्हिर्वेदशिखा हृदयं यूपः काम , आज्यं मन्युः
vēdir'lōmāni bar'hir'vēdaśh'śhikhā hṛdayañ'
yūpa[hk]' kāma , āj'yam' man'yu[fp]'

पशुस्तपोऽग्निर्दमश्शमयिता दक्षिणा वाग्घोता प्राण , उद्गाता
paśhus'tapō (a)g'nir'damaśh'śhamayitā
dak'śhiṇā vāg'ghōtāāp' prāṇa , ud'gātā

चक्षुरध्वर्युर्मनो ब्रम्हा श्रोत्रमग्नीद्यावद्वियते सा दीक्षा यदश्नाति
chak'ṣhu'radh'var'yur'manōb' bram'hāśh'
śhrōt'ra'mag'nīd'yāvad'dhriya'tē sā
dik'śhā yadaśh'nā'ti

तद्धविर्यत्पिबति तदस्य सोमपानं यद्रमते तदुपसदो
tad'dhavir'yat'pi'ba'ti ta'das'ya sōmapānañ'
yad'ra'ma'tē ta'du'pasadō

यत्संचरत्युपविशत्युत्तिष्ठते च स प्रवर्ग्यो यन्मुखं तदाहवनीयो या
yat'saṅ'charat'yupa'viśhat'yut'tiṣṭhate cha sap'
pra'var'gyō yan'mukhan'ta'dā'havanīyō yāv'

व्याहृतिरहुतिर्यदस्य विज्ञानं तज्जुहोति यत्सायं प्रातरत्ति तत्समिधं
vyā'hṛtira'hutir'yada'sya vijñānaṅ' taja'juhōti
yat'sāyam' prā'ta'rat'ti tat'samidhañ'

यत्प्रातर्मध्यंदिनं सायं च तानि सर्वानि ये ,
अहोरात्रे ते दर्शपूर्णमासौ

yat'prā'tar'madh'yandinaṅ' sāyaṅ' cha tāni
sa'va'nāni yē , ahō'rāt'rē tē dar'śhapūr'ṇamāsau

ये ऽर्द्धमासाश्च मासाश्च ते चातुर्मास्यानि य ,
ऋतवस्ते पशुबन्धा ये

yē (a)rd'dhamāsāśh'cha māśāśh'cha tē

chā'tur'mās'yāni ya , ṛ'tavas'tē paśhuban'dhā yē

संवत्सराश्च परिवत्सराश्च तेऽहर्गणास्सर्ववेदसं वा , एतत्सत्रं
saṁ'vat'sarāśh'cha parivat'sarāśh'cha tē
(a)har'gaṇās'sar'vavē**dasam'vā** , **ētat'sat'rañ'**
यन्मरणं तदवभृथ , एतद्वै जरामर्यमग्निहोत्रं सत्रं य , एवं
yan'mara**ṇan'** ta**da**va**bhr̥tha** , **ētat'vai**
jarāmar'yamag'nihōt'ragm' sat'rañ' ya , **ēvam'**

विद्वानुद्गयने प्रमीयते देवानामेव महिमानं
गत्वाऽऽदित्यस्य सायुज्यं
vid'vānudaga**yanēp'** **pra**mīyatē **dēvānā**mēva
mahi**mānañ'** gat'vā **(a)dit'yas'ya sāyuj'yān'**

गच्छत्यथ यो दक्षिणे प्रमीयते पितृणामेव
महिमानं गत्वा चन्द्रमसः
gat'**chhat'yatha** yō **dak'ṣhiṇēp'** **pra**mīyatē
pitṛ**ṇā**mēva **ma**hi**mānañ'** gat'vā **chan'dra**ma**sas'**

सायुज्यं सलोकतामाप्नोत्येतौ वै
सूर्याचन्द्रमसो महिमानौ ब्राम्हणो
sāyuj'yagm' salōkatāmāp'nōt'**yētau** vai
sūūr'yāchan'dramasō**ōr'** **ma**hi**mānauūb'**
brām'**haṇō**

विद्वानभिजयति तस्माद्ब्राम्हणो महिमानमाप्नोति तस्माद्ब्राम्हणो
vid'vānabhi**jayati** tas'mā**ād'** **bram'haṇō**
mahi**māna**māp'nōti tas'mā**ād'** **bram'haṇō**

महिमानम् ॥ १०१ ॥ ॥ ८० ॥

ma**hi**mānam'**m** ॥ 101 ॥ ॥ 80 ॥

महिमानमित्युपनिषत् ॥ १०१ ॥ ॥ ८० ॥

ma**hi**mā**na**mit'yupa**ni**ṣhate ॥ 101 ॥ ॥ 80 ॥

अम्भस्येकपञ्चाशदुत्तरशतं जातवैदसे चतुर्दश भूरन्नं भूरग्रये
am'**bhas**'yēkapañ'**chā**śha**du**t'taraśhatañ' jāta**vē**dase
cha**tu**r'daśha bhūran'**nam**' bhū**rag**'naye

भूरग्रये चैकमेकं पाहि पाहि चत्वारि चत्वारि यश्छन्दसां द्वे नमो
bhū**rag**'naye chai**ka**mēkam' pāhi pāhi chat'**vā**ri
chat'**vā**ri yaśh'chhan'**da**sān' dvē namō

ब्रम्हण , ऋतं तपो यथा वृक्षस्यैकमेकमणोरणीयाः
bram'**ha**ṇa , ṛtan' tapō ya**thā**
vr̥k'**ś**has'yai**ka**mēkamaṇōra**nī**yāgēśh'

श्वतुस्त्रिंशत्सहस्रशीर्षः षड्विंशतिरादित्यो वा ,
एष , आदित्यो वै तेज , एकमेकं
cha**tu**s'trigm'śhat'sahas'ra**śhīr**'**ś**hagm'
śhad'**vi**gm'śhatirā**dit**'yō vā , eśha ,
ā**dit**'yō vai tēja , ē**ka**mēkan'

निधनपतये त्रयोविंशतिस्सद्योजातं त्रीणि
ni**dha**napatayēt' tra**yō**vigm'śhatis'
sad'yōjātan' trī**ni**

वामदेवायैकमघोरे॥भ्यस्तत्पुरुषाय द्वे द्वे ,
ईशानो नमो हिरण्यबाहव ,

vāmadēvāyai **ka**maghōrē **ēbh'** yas'tat' puruṣhāyad'
dvēd' **dvē** , īshānō namō hiraṇ'yabāhava ,

एकमेकमृतसु सत्यं द्वे सर्वो वै चत्वारि
कद्रुद्राय त्रीणि यस्य वैकङ्कती

ē**ka**mēka**mṛ**tagm' **sat'**yan' dvē sar'**vō** vai
chat'vāri kad'rud'rāyat' trīṇi yas'ya vai**kañ'**katī

कृणुष्व पाजोऽदितिरापो वा , इदमेकमेकमापः
पुनन्तु चत्वार्यग्निश्च सूर्यश्च नव

krṇuṣh'va pājō **(a)**di**ti**rāpō vā ,
idamēkamēka**māpa**[fp]' punan'tu
chat'vār'yag'niśh'cha sūr'yaśh'cha na**va**

नवोमिति चत्वार्यायातु पञ्चौजोऽसि दशोत्तमे
चत्वारि घृणिस्त्रीणि ब्रह्मेतु मां

navōmiti **chat'**vār'yā**yā**tu pañ'chaujō
(a)si daśhōt'ta**mē** **chat'**vāri ghrṇis'trīṇib'
bram'**hamē**tu māñ'

यास्ते॥ ब्रह्महत्यां द्वादश ब्रह्म मेधयाऽद्या न , इमं भ्रूणहत्यां

yās'tē **ēb'** bram'hahat'yān' dvādaśhab' bram'**ha**
mēdhayā **(a)**d'yā **na** , imam' **bhrū**ṇahat'yām'

ब्रम्ह॑ मे॒धवा॑ ब्रम्हा॑ दे॒वाना॑मि॒दं वी॑र॒हत्या॑मेका॒न्न वि॑श॒तिरे॑का॒न्न
bram'ha mēdhavā'āb' bram'hā dēvā'nāmidam'
vīrahat'yāmēkān'na vigm'shatirēkān'na

वि॑श॒तिर्मे॒धा दे॒वी मे॒धां म॒ ,
इन्द्र॑श्च॒त्वारि॑ च॒त्वार्या॑ मां॑ मे॒धा द्वे॑ मयि॑
vigm'shatir'mēdhā dēvī mēdhām' ma ,
in'draśh'chat'vāri chat'vār'yā māām'
mēdhād' dvē mayi

मे॒धामे॑क॒मपै॑तु॒ परं॑ वा॒तं प्रा॑णम॒मुत्र॑भू॒याद्धरि॑श्च॒ शल॑कै॒रग्नि॑ मा
mēdhāmēkamapaitu param' vātam'
prāṇama mut'rabhūyād'dharigm'
śhal'kairag'nim' mā

छि॒दो मृ॒त्यो मा नो॑ म॒हान्तं॑ मा न॒स्तोके॑
प्रजा॑पते॒ स्वस्ति॒दा त्र्य॑म्बकं॒ ये ते॑
chhidō mṛt'yō mā nō mahān'tam' mā nas'tōkēp'
prajāpatēs' svas'tidāt' tryam'bakañ' yē tē

स॒हस्र॑म॒युतं॑ द्वे॒ द्वे मृ॒त्यवे॒ स्वाहै॑कं॒ दे॒वकृ॑त॒स्यैका॑द॒श यद्वो॑ दे॒वाः
sahas'ramayutan' dvēd' dvē
mṛt'yavēs' svāhāikan'
dēvakṛtas'yaikādaśha yad'vō dēvā[hk]'

कामोऽकार्षीन्मन्युरकार्षीद्वे द्वे तिलाञ्जुहोमि

गावश्श्रियं प्रजाः पञ्च तिलाः

kāmō (a)kār' **ṣhīn'** man'yurakār' **ṣhīn'** dvēd' **dvē**
tilāñ'juhōmi gāvaśh'śhriyam'
prajā[fp]' pañ'**cha** tilā[hk]'

कृष्णाश्चोरस्य श्रीः प्रज्ञातु जातवेदस्सप्त

प्राणवात्त्वक्छिर , उत्तिष्ठ पञ्च

krṣh'ṇāśh'chō**ras'** **yaśh'** śhri[fp]' praj'ñātu
jāta**vē**das'**sap'**tap' prāṇavāk'tvak'chhira ,
ut'tiṣh'tha pañ'**cha**

पृथिवीशब्दमनोवाग्व्यक्तात्माऽन्तरात्मा परमात्मा मे॥ क्षुधेऽन्नमय

prthiviśhab'damanōvāg'vyak'tāt'mā

(a)n'tarāt'mā paramāt'mā me**ēk'**
kṣhudhē (a)n'namaya

पञ्चदशाग्रये स्वाहैकचत्वारिंशद्दीन्तद्ब्रह्म नव श्रद्धायां प्राणे

pañ'**cha**daśhāg'nayēs'
svāhai**ka**chat'vā**ri**gm'śhar'dō**ōn'** tad'**bram'**ha
na**vaśh'** śhrad'dhāyā**ām'** prāṇē

निविष्टोऽमृतं जुहोमि चतुर्विंशतिश्रद्धायां प्राणे निविश्यामृतं

ni**viśh'**ṭō (a)mṛ**tañ'** juhōmi
cha**tur'**vigm'śhatiśh'śhrad'dhāyā**ām'**
prāṇē ni**viśh'**yāmṛta**gm'**

हुतन्दशाङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो द्वे वाङ्म ,

आसन्नष्टौ वयस्सुपर्णाः प्राणानां

hutaṅdaśāṅguṣṭhamātra[fp]'

puruṣhōd' dvē vān'ma , āsan'naṣṭ'ṭau

va'ya'su'par'ṇā[fp]' prāṇānān'

ग्रन्थिरसि द्वे द्वे नमो रुद्रायैकं त्वमग्ने द्युभिर्द्वे शिवेन मे

gran'thirasid' dvēd' dvē namō rud'rāyāikaṅ

tva'mag'nēd' dyubhir'dvē śhivēna mē

सन्तिष्ठस्व सत्यं प्राजापत्यस्तस्यैवमेकमेकमशीतिः ॥ ८० ॥

san'tiṣṭh'sva sat'yam'

prājāpat'ya'stas'yai'vamēkamēkamaśhītiḥi ॥ 80 ॥

अम्भस्यपारे स्वस्ति नः पाहि नौ , अग्न ,

एकयाऽऽदित्यो वा , एष , ऋतश्च सत्यमोमित्या मां

am'bhas'yapāres' svas'ti na[fp]' pāhi nō , ag'na ,

ēka'yā (a)dit'yō vā , ēṣha , ṛtagm'

sat'yamōmit'yā māām'

मेधा मा नस्तोके तिलाञ्जुहोमि श्रद्धायां

प्राणे निर्विश्य तस्यैवमेकोत्तरशतम् ॥ १०१ ॥

mēdhā mā na'stōkē tilāñ'juhōmiśh'

śhrad'dhāyāām' prāṇē ni'viśh'ya

tas'yai'vamēkōt'taraśhatam ॥ 101 ॥

[१०-०-०] [10-0-0]

स॒ह ना॑वतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॑र्यं करवावहै ।
ते॒ज॒स्वि ना॑वधी॒तमस्तु॑ मा विद्विषा॒वहै॑ ॥

saha nāvavatu । saha nau bhunak'tu ।

saha vīr'yañ' karavāvahai ।

tējas'vi nāvadhītamas'tu mā vid'viṣhāvahai ॥

ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॒ ॥

ॐ śhā-n'tiṣh' śhā-n'tiṣh' śhā-n'tiḥi ॥